

jaargang 11
oktober 2024
nummer 63

1018

*De Eilanden &
Plantage Weesperbuurt*

Trammelant rond plannen Artis EC-O opent deuren op Wittenburg
Lino Hellings, onderzoeker in woord en beeld Is onze binnenstad beschermd
tegen het stijgende water? Doe-het-zelf-fietswerkplaats Bike Kitchen

ADRESSEN & SPREEKUREN

SOCIAAL LOKET AMSTERDAM CENTRUM, VOOR ZORG EN ONDERSTEUNING.

Bel voor een afspraak van ma t/m vrij 08.00 – 18.00 uur. Tel 020-25 52 916. Voor info: www.amsterdam.nl/zorg-ondersteuning/contact/contact-sociaal-loket/

OUDER-KIND-TEAM (OKT)

Iedere woensdag van 13.30-14.30 uur inloopsprekuren in Huis van de Buurt De Witte Boei. Overig contact kan dagelijks tussen 08.30 – 17.00 uur via tel: 020-555961 gratis spelinloop voor ouders en kinderen 0-2,5 jr. Kraijenhoffstraat 32 woensdag, vrijdag 9.00-12.00, Speeltuin Wittenbrug, Fortuinstraat 4, donderdag 9.00-13.00. Zie: www.dynamo-amsterdam.nl/spelinloop/

STICHTING BUURTORGANISATIE 1018

Deze stichting ondersteunt en verbindt bewonersgroepen en stimuleert betrokkenheid in postcodegebied 1018. Bezoek de website www.buurtorganisatie1018.nl, of kijk op Facebook

POLITIE

De wijkagenten zijn bereikbaar via 0900-8844 of door het contactformulier in te vullen op www.politie.nl.

MELDNUMMER OPENBARE RUIMTE

Meldingen of klachten over oa vuilnis, fietswrakken, bestrating en groenvoorziening kunnen telefonisch worden doorgeven bij de gemeente via tel. 14020. Voor ideeën of vragen over uw buurt kunt u terecht bij de gebiedsmakelaar, kijk voor de contactgegevens voor uw buurt op www.amsterdam.nl/stadsdelen/centrum/contactpersonen.

VERENIGING STADSDORP CENTRUM OOST

Doel van de vereniging is dat de leden, met uitwisseling van diensten en onderlinge hulp, door bemiddeling en/of ondersteuning, zo lang mogelijk actief, gezond en veilig thuis in de eigen buurt kunnen (blijven) wonen. info@stadsdorpcentrumoost.nl www.stadsdorpcentrumoost.nl

OVERLEG OOSTELIJKE EILANDEN EN KADIJKEN

Het Eilandenoverleg is voor alle bewoners met vragen en problemen op het gebied van de woon- en leefomgeving. Zie voor de data en tijden van het Eilandenoverleg www.buurtorganisatie1018.nl/eilandenoverleg.

BUURTPREEKUR PLANTAGEWEESPERBUURT

Elke woensdag, 11.00-12.00 uur, Café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22. Netwerk van bewoners dat helpt bij wensen, ideeën en zorgen in de buurt. mbvanwijk@live.nl, 06-52008854

STG ONTMOETINGSRUIMTE OUDEREN IN DE PLANTAGE- WEESPERBUURT (SOOP)

Voor buurtbewoners van 55+, met activiteiten en bijeenkomsten. Nieuwe Kerkstraat 124 ma. t/m vrij 11.00 uur-17.00 uur. Tel 020-4223152, www.soop.amsterdam.

VERENIGING VRIENDEN VAN DE PLANTAGE

Doel is bevordering van een bloeiend cultureel leven in en rond de Amsterdamse Plantagebuurt. www.vriendenvandeplantage.nl en www.facebook.com/vrienden-van-de-plantage.

OVERIGE ADRESSEN

Voor overige (werk)groepen, verenigingen en contactadressen zie www.buurtorganisatie1018.nl/links.

COLOFON

1018 is een buurtblad voor de oostelijke binnenstad en komt tot stand dankzij een groep vrijwilligers (redactie) en met medewerking van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad.

Versijning Het buurtblad 1018-Magazine komt zes maal per jaar uit, in een oplage van 10.500 exemplaren. ISSN: 2352 – 4111.

Eindredactie Titia Koerten

Redactie Vera Amende, Dennis Chin, Elisabeth van Dorp, Erik Hardeman, Maria Heijndael, Titia Koerten, Henk Leenaers, Björn Martens, Jannelies Poelstra, Pippin Sardjoe en Heleen Verschuren.

Aan dit nummer werkten mee Leeuw van Moerkerken, Erik van Ophem, Kamiel van Ophem en Rob Zwetsloot.

Basisontwerp & opmaak Yolanda Huntelaar

Druk Rodi Rotatiedruk, Diemen.

Inzenden kopij Inleveren kopij en foto's: uiterlijk 22 november 2024. In Word per e-mail naar redactie1018@gmail.com. Foto's met naam van fotograaf en vrij van auteurs- en portretrecht. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen, foto's te bewerken of niet te plaatsen en is niet verantwoordelijk voor aangeleverde foto's van derden. Foto's toezenden in hoge resolutie (JPEG, TIFF, RAW formaat).

Versijningsdatum volgende nummer Omstreeks 12 december 2024.

Advertentieopgave Contact over advertenties en inleveren via advertenties1018@gmail.com Inleveren uiterlijk 27 november 2024.

Tarieven advertenties 2024

Formaat 60 x 60 mm à € 75,- per keer, € 375,- per jaar. Formaat 122,5 x 60 mm à € 150,- per keer, € 750,- per jaar. Halve pagina: € 450,- per keer. Hele pagina: € 900,- per keer. Zes nummers (een jaar) = vijf betalen. Over de advertentiekosten wordt geen btw geheven. Eventuele opmaakkosten € 80,- (excl. 21% btw). Prijsopgave via advertenties1018@gmail.com

Bezorging In brievenbussen met nee-ja-sticker en ja-1018-sticker. Ook zijn er diverse afhaalpunten in de buurt, zoals gezondheidscentra, huisartsen, supermarkten en 1018 ligt op veel koffietafels. Ook in De Witte Boei aan de Kleine Wittenburgerstraat 201.

Inhoud

Jaargang 11, nummer 63, oktober 2024

OMSLAGFOTO: HENK LEENAERS
ZICHT OP DE UVA, CREA EN DE NIEUWE ACHTERGRACHT,
MET OP DE VOORGROND DE THEODORE LIMPERBRUG.

- 4 Zelf je fiets repareren bij Bike Kitchen
- 7 Opleidingscentrum EC-O opent op Wittenburg
- 8 Kort nieuws
- 10 Lino Hellings, onderzoeker in woord en beeld
- 14 Toen & Nu
- 15 Betrokken burens
- 16 HeenenWeer breidt uit
- 16 Rob Zwetsloot
- 17 Werk in de wijk
- 18 Uit in de buurt
- 20 Hoe goed is 1018 beschermd tegen stijgend water?
- 22 Leve Bruno!
- 24 Vera's blik op de buurt
- 25 Beestjes in de buurt
- 27 Studeren in 1018: Jonathan
- 28 Commotie rond plannen Artis
- 30 DOCK & !WOON
- 32 Judit Meijer, uitvaartbegeleider bij Atente
- 33 Buurtpuzzel
- 34 Leeuw van Moerkerken
- 34 Geef me je hand: Marcos

Tuin, Park & Ride

Toen de heren Westerman, Werlemann en Wijsmuller, de drie W's, in 1838 het besluit namen om in Amsterdam een sociëteit, annex dierentuin in te richten, zal dat op weinig verzet zijn gestuit. De Plantage was een schaars bebouwd buitengebied en de tuin die behalve in september alleen toegankelijk was voor sociëteitsleden, kan dus niet voor veel overlast hebben gezorgd. Maar tijden veranderen en wie afgelopen september nietsvermoedend richting Plantage Kerklaan fietste kwam terecht in een onafzienbare rij auto's die stapvoets richting een bomvolle parkeerplaats reden.

Je zou dan ook zeggen dat het van weinig realiteitszin getuigt om in een toch al steeds drukker wordende stad nog eens van 1,4 naar 2 miljoen bezoekers te willen groeien, zoals in het Artis-masterplan 2030 wordt aangekondigd. Directeur Sutorius denkt dat

dat mogelijk is zonder extra overlast voor de buurt. Misschien heeft hij gelijk, maar hij zal daar volgens de nieuwe Omgevingswet de omwonenden van moeten overtuigen. En gelukkig toont hij in een artikel in dit blad ook de bereidheid daartoe.

Maar hoe dat gesprek ook verloopt, in één opzicht is het in ieder geval te hopen dat de Artis-directeur op zijn schreden terugkeert. Want met uitzondering van een beperkte faciliteit voor ouderen en invaliden is een parkeergarage toch echt niet meer van deze tijd. In het masterplan wordt al gehint op vervoer van bezoekers per boot (Park & Sail en Train & Sail). Wat is er simpeler, maar ook logischer in een stad die steeds autolouwer wordt, om daar Park & Ride aan toe te voegen?

(REDACTIE) 🐾

Zelf je fiets leren repareren bij Bike Kitchen

Ongeveer een jaar geleden is er in de kelder van de universiteitscampus van de UvA op Roeters-eiland een doe-het-zelf-fietswerkplaats geopend. De grootste sociale wetenschapsfaculteit van Nederland is hier gevestigd, waar innovatief onderzoek gedaan wordt naar verbetering van mobiliteit. Geen toeval dus dat op deze campus Bike Kitchen is opgezet. 1018 Magazine nam er een kijkje.

DENNIS CHIN

IN DE KELDER van de werkplaats van de universiteitscampus word ik door Romee Nicolai, projectleider van Bike Kitchen UvA en fietsburgemeester van Amsterdam, ontvangen.

“We zijn heel blij met deze plek”, zegt Romee. “Sinds de opening in oktober 2023 zijn we vaak volgeboekt. We zijn drie dagen in de week open: maandag, woensdag en donderdag.

Als geboren Amsterdammer ben ik opgegroeid met de fiets. Ik ging er mee naar school en ook mee naar mijn werk. Al van jongs af aan leerde ik van mijn vader mijn fiets te repareren. Samen met mijn vader heb ik ook mijn eigen racefiets gebouwd, daardoor ben ik het concept van Bike Kitchen ook gaan begrijpen, dat zijn oorsprong heeft in de Verenigde Staten.”

Wanneer is dit idee ontstaan?

“Het idee om een Bike Kitchen in Nederland op te zetten, is ontstaan in de zomer van 2022. Ik zag dat we in een wegwerpmatenschap leefden, wat niet goed is voor het milieu. Door mijn master Urban and Regional Planning zag ik dat er op de campus behoefte was aan een ontmoetingsplek, de combinatie fiets repareren en contact leggen daar geloofde ik wel in. Met Wojiech, Stef en Leon, de ‘bike mechanics’ op de campus, had ik al contact en zij waren meteen enthousiast. We zijn toen kleinschalig begonnen met wat oude lakens en yogamatten waar we fietsen op repareerden en workshops gaven. Dat werd een groot succes en de rij wachtenden om mee te doen liep zelfs naar buiten toe. Door de workshops viel het mij op dat de deelnemers tijdens het repareren van hun fiets met elkaar in gesprek raakten over onderwerpen die niet altijd fietsgerelateerd waren. Dat vond ik mooi om te zien dat er dan contacten kunnen ontstaan tussen bijvoorbeeld buurtbewoners en studenten en ook de professoren.

De UvA dacht: dit kan nog wel eens wat worden. Het is toen in een stroomversnelling gegaan, samen met fietsprofessor Marco te Brömmelstroet van het Urban Cycling Institute van de UvA zijn we toen aan de slag gegaan.”

Wat is de werkwijze van Bike Kitchen?

“Het werkt als volgt: De bezoeker meldt zich aan via het online-boekingsysteem met een technisch fietsprobleem en samen met een bike mechanic gaan ze aan het werk. Wat wij bieden, is goed gereedschap en een schone en goed verlichte ruimte en natuurlijk een bike mechanic. Dat is een gastvrouw of gastheer die de bezoekers helpt en coacht bij het repareren van hun fiets. Net als bij auto-rijlessen helpen ze verbaal en corrigeren ze, van het op-pompen en plakken van banden tot kapotte remmen, verlichting en kettingen die moeten worden vervangen. Alles komt aan de orde. Na het repareren van de fiets vragen we de klanten door middel van een scan om te evalueren. De evaluaties nemen we serieus en nemen we mee om verder te ontwikkelen.”

Romee Nicolai (links) en Leon Hogendijk (midden).

Leon Hogendijk is een van de fietsreparateurs, mede-projectmanager, en vanaf het begin bij dit project betrokken. “Wat mij aanspreekt in deze formule is dat je ziet dat mensen binnenkomen die bij wijze van spreken nog nooit een band hebben opgepompt of weten wat een dynamo is, en dat ze weggaan met een voldaan gevoel omdat ze hun eigen fiets hebben gerepareerd. Als bike mechanic heb ik er even aan moeten wennen aan om niet actief mee te werken en alleen met aanwijzingen te helpen. Het vergt wat geduld, maar de beloning is dat je een tevreden bezoeker ziet die voor een klein bedrag met wat hulp iets heeft geleerd.”

Het Bike Kitchen-team wil ook inzetten op duurzaamheid. Leon vertelt dat het team en de vrijwilligers aan het kijken zijn hoe daarin meer stappen kunnen worden gemaakt. “We denken aan hergebruik van metaal en oud ijzer en het opslaan van binnenbanden, maar dat moet natuurlijk qua logistiek en ruimte ook kunnen. Door zelf-reparatie en het herstellen van weesfietsen – dat zijn fietsen die worden achtergelaten – ga je wegwerp en verspilling tegen.”

De bezoekers komen hier graag en leren snel. Leon vertelt: “Toen we net open waren kwam er een man en die had problemen met zijn ketting en met wat aanwijzingen heeft hij dat snel kunnen repareren. Hij ging meteen verder met zijn spaken en kwam later terug met de fiets van zijn vriendin. Die heeft hij toen ook helemaal opgeknapt. Later gaf hij zelf aanwijzingen aan bezoekers die hun wielen wilden spaken. Maud, één van onze mechanics, is ooit binnen gekomen als bezoeker en is daarna vrijwilliger geworden en werkt in ons team. Wist je overigens dat het aantal mannen en vrouwen dat hier komt bijna gelijk is? Het percentage mannen en vrouwen dat Bike Kitchen bezoekt is 48% mannen om 52% vrouwen.”

Je eigen band plakken of fiets repareren, is dat niet iets van vroeger?

Viviane is haar fiets aan het spaken en wordt daarbij geholpen door Pollo. Het is haar eerste keer hier. “Het valt me reuze mee, ze zijn geduldig en je leert er veel. Via via heb ik hiervan gehoord, ik vind het echt een aanrader. Ik dacht, je eigen band plakken of fiets repareren,

is dat niet iets van vroeger? In deze snelle 24/7-economie maken we daar helaas geen tijd meer voor.”

Isabel, een student uit Ierland, beaamt dit, “Ik vind het geweldig, je bent toch wat onzeker als je zoiets alleen doet. Voor een klein bedrag van vijf euro maak je met hulp je eigen fiets. Het concept leren en het zelf doen met een mechanic als vangnet maakt je zelfverzekerder en daardoor fiets je met een goed gevoel hier weg.”

Hoe zie jij de toekomst voor Bike Kitchen?

“Als fietsburgemeester zou ik willen dat er zoveel mogelijk vestigingen in Amsterdam komen. Als manager van Bike Kitchen wil ik het leerproces zo goed mogelijk faciliteren. Dat mensen gaan inzien dat ze bijvoorbeeld ook hun broodrooster kunnen maken bij een repaircafé en dat je hiermee een soort domino-effect creëert, zodat men zelf gaat repareren, wat goed is tegen verspilling en het zorgt voor minder afval. Bike Kitchen is een dynamische plek, een plek voor ontmoeten en verbinden. Hierdoor ontstaan er ideeën; leren en ontwikkelen staan bij ons centraal.”

www.bikecity.amsterdam.nl

FOTO'S: ELISABETH VAN DORP

waar dacht u, zit uw

dichtstbijzijnde boekhandel?

de boekhandel van Pampus aan de van Eesterenlaan

tekst ons 06 1544 8310 of bel 419 3023

Taalcoaches gezocht

Het project 'Nederlands Spreken' van Stichting KansNet zoekt vrijwilligers die taalondersteuning willen geven aan mensen die de Nederlandse taal aan het leren zijn. Het gaat niet alleen om vluchtelingen maar ook om mensen die om wat voor reden dan ook in Nederland zijn komen wonen en hier willen blijven. De bedoeling is de spreekvaardigheid van de Nederlandse taal te vergroten, de anderstalige heeft daartoe vaak weinig gelegenheid.

Van onze taalcoaches vragen wij geen specifieke vaardigheden, alleen dat de Nederlandse taal

hun moedertaal is en dat ze bereid zijn wekelijks één tot twee uur met de andersstalige te praten. Het gaat dus om **'praten met elkaar' en niet om 'les geven'**. Van de anderstaligen vragen wij wel een basiskennis van de Nederlandse taal.

Heeft u belangstelling voor dit boeiende en zinvolle werk bel dan met **KansNet/Nederlands Spreken**, tel.: 06 - 474 99 017 (ma+di+woe van 10.00-13.00 uur).

Of stuur een mail naar: nederlands@kansennet.nl
Voor meer informatie: www.kansennet.nl

GoFysio Lid Schouder Netwerk Amsterdam (SNA).
actieve therapie

FYSIOTHERAPIE EN MANUELE THERAPIE

- Holistische aanpak
- Aandacht voor de onderliggende oorzaak van uw klachten
- Gespecialiseerd in nek-, schouder- en armlachten, hoofdpijn en duizeligheid

VALKENBURGERSTRAAT 188E
Aanmelden via 020-6183578 of contact@gofysio.nl
www.gofysio.nl

PIANO LEREN SPELEN?

Ik ben Arno Landsbergen, een ervaren pianodocent. Op donderdagen geef ik pianoles op een mooie plek aan de Wittenburgergracht. Ik verwelkom graag nieuwe studenten!

schrijf je nu in voor een gratis proefles op www.landsbergen.nl of app mij op 06-41259559

KOM EEN TAAL LEREN BIJ TAALHUIS AMSTERDAM
HUIS VOOR MEDITERRANE TALEN

[TAALHUISAMSTERDAM.NL](http://taalhuisamsterdam.nl)

rooshert
uitvaartbegeleiding

flexibel, liefdevol, vindingrijk

www.rooshert.nl

06-24282782

WOON
informatie en advies

Koude voeten? Regel vloerisolatie in je begane grond huurwoning!

!WOON helpt. Gratis en goed. ☎ 020 5230 130

www.wooninfo.nl/energie

EC-O opent deuren op Wittenburg

Onderwijs als wapen tegen armoede

Met Educatief Centrum Oost (EC-O) heeft het monumentale schoolgebouw uit 1890 aan het Windroosplein 75 een passende nieuwe bewoner gevonden. Deze zomer zijn de muren gewit, is het houtwerk glanzend gelakt, zijn de vloeren voorzien van zonnig geel marmoleum en zijn leslokalen, spreekkamers en kantine professioneel ingericht. Op 4 oktober was de feestelijke opening van dit opleidingscentrum dat gratis mbo-opleidingen verzorgt voor volwassenen zonder diploma.

JANNELIES POELSTRA

NOOSHI FOROZESH, OPRICHTER en directeur EC-O is econome en maatschappelijk ondernemer. Geboren in Iran, weet zij als geen ander hoe belangrijk onderwijs is. Toen zij dertien was vluchtten haar ouders met het gezin naar Zweden, dat toen nog een ruimhartig asielbeleid had. "We mochten direct naar school en kregen dezelfde kansen als Zweedse kinderen. Studeren was gratis en zelfs volwassenen tot en met vijftig jaar konden studiefinanciering krijgen. Op school kregen we een warme maaltijd en konden we ons volledig focussen op leren." Na haar afstuderen kwam ze naar Nederland. In 2011 werd zij zakelijk leider van stichting De Meevaart, die in de Indische buurt bewonersinitiatieven ondersteunt en werkervarings- en scholingsplaatsen biedt. "Daar ontdekte ik dat in deze rijke stad veel mensen onder de armoedegrens leven en zag ik in hoe serieus dit probleem is. Samen met actieve buurtbewoners ben ik de strijd aangegaan voor kansengelijkheid en armoedebestrijding. Zo ontstond acht jaar geleden het idee voor EC-O."

Meer dan alleen onderwijs

Sinds 2021 verzorgt EC-O in samenwerking met verschillende maatschappelijke partners, ROC's en leerwerkbedrijven, zoals Cordaan, mbo-opleidingen voor volwassenen (27+) die geen recht meer hebben op studiefinanciering. De opleidingen kunnen gevolgd worden met behoud van uitkering. De gemeente en een aantal fondsen vergoeden de kosten voor opleiding, openbaar vervoer en een warme lunch. Bijzonder is de extra aandacht voor persoonlijke groei door elke student te koppelen aan een vertrouwenspersoon ter ondersteuning bij het ontwikkelen van zelfvertrouwen en zelfstandigheid.

FOTO: EC-O

Van pré-entree tot mbo-2

Door het behalen van een mbo-diploma wordt de kans op betaald werk vergroot. EC-O biedt mbo-opleidingen op drie niveaus: pré-entree, entree (mbo-1) en mbo-2 Dienstverlening. Het zijn opleidingen volgens de beroepsbegeleidende leerweg (BBL), een combinatie van onderwijs en praktijkervaring door stage bij erkende leerbedrijven.

De pré-entree van een half jaar focust op Nederlands, computervaardigheden en werkervaring door stage. De eenjarige entree-opleiding (mbo-1) is een combinatie van onderwijs en stage en kent verschillende uitstroomrichtingen. Net als de tweejarige mbo-2 opleiding Dienstverlening, waarin studenten in het tweede jaar een keuze maken tussen helpende zorg of welzijn en facilitair medewerker.

Daarnaast biedt EC-O in samenwerking met Samen Vooruit en de Vrijwilligersacademie een praktijkopleiding tot buurtvertrouwenspersoon voor Amsterdammers die vrijwilligerswerk doen of willen doen en zich willen ontwikkelen.

Groot Wassink: "EC-O is succesvol gebleken"

Wethouders Marjolein Moorman en Rutger Groot Wassink maakten zich hard voor EC-O en deze nieuwe locatie. Groot Wassink tijdens de opening: "Eigenlijk paste dit initiatief niet binnen de mal van gemeentelijke regelingen. Toen hebben we gezegd: dan moeten we zorgen dat het past. En het is succesvol gebleken. Ook andere stadsdelen zouden een eigen EC-O moeten hebben!"

Kijk voor informatie op: www.ec-o.nl

STRIKKERS ZONWERING
Zeeburgerpad 27
Info@strikkers.nl | 020 737 2699

Eerste paal Oostenburg

Dinsdag 17 september werd op een van de laatste vrije bouwlocaties in Oostenburg-Noord de eerste paal geslagen voor een complex van 78 huurwoningen. Woningcorporatie Stadgenoot en bouwbedrijf Hillen & Roosen gaan er 25 sociale huurwoningen, 17 middensegment huurwoningen en 36 intramurale zorgwoningen bouwen. In het complex krijgen Medisch Centrum Czaar Peter, het Liesbeth List Huis, een verpleeghuis voor kunstenaars, en Noorderzon, een coöperatieve vereniging van vijftigplussers, onderdak. Stadsdeelbestuurder Lotte Terwel, die samen met vertegenwoordigers van de vijf betrokken organisaties de eerste paal voor het complex sloeg, sprak van "twee unieke woonconcepten voor senioren waar sociale cohesie, verbinding met de buurt en zorg voor elkaar centraal staan. De enige manier om de toenemende vergrijzing als stad op te vangen is door te investeren in vernieuwende woonconcepten en zorgzame buurten. Ik ben trots dat het deze partijen gelukt is om dat voor elkaar te krijgen."

Gouden Gieter naar Louise Wentstraat

De Gouden Gieter, de prijs voor de mooiste geveltuin in de Plantage-Weesperbuurt en de Kadijken, is dit jaar door de Geveltuinen-commissie toegekend aan de bewoners van Louise Wentstraat 213-221. Volgens het juryrapport trekt de Louise Wentstraat achter de voormalige Oranje-Nassau Kazerne aan de Sarphatistraat al langer de aandacht van de commissie vanwege de vele mooi begroeide gevels, boomspiegels en potten-ensembles. De keuze viel uiteindelijk op de korte gevel op het zuidwesten die voor een groot deel begroeid is met druiven, aldus de commissie. "Er is gekozen voor flinke klimmers, zodat er een goed evenwicht ontstaat tussen muur en beplanting. Ook de potten zijn van een groot formaat. Het bijzondere aan deze geveltuin is dat het groen voorop staat, al zorgen een flinke rododendron, een Toscaanse jasmijn en een pioenroos in het voorjaar voor wat vrolijkheid. Een

FOTO: SUZANNE BLANCHARD

Het slaan van de eerste paal op zeventien september jl.

rode esdoorn steekt mooi af tegen al dat groen. Kortom: dit is een zeer goed onderhouden geveltuin die al jaren meegaat."

Groen licht voor twintig rondvaartboten

In de Dijkgracht-Oost mogen ligplaatsen worden aangelegd voor maximaal twintig rondvaartboten. Met dat advies aan de gemeenteraad koos de stadsdeelcommissie Centrum begin oktober in de zich al lang voortslepende 'rondvaartbotendiscussie' voor een compromis. Eerder had de gemeente namelijk voorgesteld om er veertig ligplaatsen aan te leggen, terwijl omwonenden volhielden dat nut en noodzaak van ligplaatsen in de Dijkgracht-Oost überhaupt niet is aangetoond. Op zich werd die mening gedeeld door de leden van de stadsdeelcommissie, zo bleek tijdens de vergadering van begin oktober. In hun advies onderschrijven zij de stelling uit een door bewoners en gemeenteambtenaren gezamenlijk opgesteld rapport dat er geen onderbouw bestaat voor de bewering dat er ligplaatsen in de Dijkgracht-Oost nodig zijn. De bewoners zijn dan ook teleurgesteld dat de commissieleden toch zijn gezwicht voor de wens van de gemeente om de Dijkgracht-Oost voor rondvaartboten te mogen gebruiken. De gemeente wil in de binnenstad

namelijk ruimte creëren voor kleine reders, waardoor grote reders op termijn met een deel van hun vloot elders een plek zullen moeten vinden.

Nieuwe Prinsengracht afgesloten

Bewoners van de straten pal achter Theater Carré zullen nog meer dan een jaar een forse omweg moeten maken om de Amstel, Carré en de Magere Brug te bereiken. Dat is het gevolg van

FOTO: BJÖRN MARTENS

het feit dat het laatste stukje Nieuwe Prinsengracht voor de Amstel tot eind 2025 voor alle verkeer is afgesloten. Dat is gebeurd omdat projectontwikkelaar Aedes dat stuk straat nodig zegt te hebben als werkterrein voor de verbouwing van het Bridge Hotel. Normaal gesproken hadden voetgangers, om snel bij de Amstel te komen, gebruik kunnen maken van de Diamantbewerkersbrug over de Nieuwe Achtergracht, maar die brug is al ruim een jaar geleden verwijderd om gerepareerd te worden en terugplaatsing wordt voortdurend uitgesteld. Toen in augustus duidelijk werd dat de straat bijna anderhalf jaar afgesloten zou blijven, hebben omwonenden gepleit voor ofwel een doorgang voor voetgangers langs of over het werkterrein ofwel een tijdelijke noodbrug op de plek van de Diamantbewerkersbrug. Vanuit veiligheidsoverwegingen wil de gemeente geen toestemming geven voor een doorgang langs het werkterrein. Een tijdelijke noodbrug is onderwerp van overleg tussen Aedes en de gemeente.

Actie tegen padel in Werkspoorhal

Omwonenden van de Werkspoorhal op Oostenburg-Noord gaan samen met

FOTO: BJÖRN MARTENS

de PvdA-fractie in de gemeenteraad actie voeren om te voorkomen dat de hal een luxe padelcentrum wordt. Dat was de uitkomst van een bijeenkomst in de Buurtkamer van de nieuwe wijk waarop donderdag 17 oktober zo'n dertig buurtbewoners waren afgekomen. Recent werd bekend dat eigenaar Michael van de Kuit vergunning heeft aangevraagd voor vier padelbanen. De bewoners hebben geen bezwaar tegen sport in de historische hal, bijvoorbeeld een klimmuur, zo bleek uit de discussie. Maar ze vinden padel geen sport die past in een dichtbevolkte woonwijk en zijn bang dat ze straks de hele dag het 'irritante' geluid van padelballen moeten aanhoren. Ook vinden zij dat de hal openbaar toegankelijk moet blijven, zoals eerder door corporatie Stadgenoot in een intentieverklaring was toegezegd. Zij vermoeden echter dat Van de Kuit mikt op een elitaire club naar het voorbeeld van de Bubble Club in het Gooi en op Ibiza, een plek waar voor de meeste bewoners van Oostenburg geen plaats zal zijn.

Keiharde ondernemer

Hoewel zelf niet aanwezig, was Van de Kuit een van de hoofdpersonen in de Buurtkamer, vooral vanwege zijn onwil om de buurt tegemoet te komen. Verschillende malen werd door bewoners betoogd dat het toch mogelijk moet zijn om met hem in gesprek te gaan, maar even zo vaak

werd die verzuchting gevolgd door hoongelach, omdat eerdere pogingen niets hadden opgeleverd. "Meneer is een keiharde ondernemer", aldus een van de aanwezigen, "hij gaat over lijken." Toch bleven de bewoners, daartoe aangemoedigd door de PvdA'ers die de bijeenkomst hadden georganiseerd, strijdbaar. Stadsdeelbestuurder Lotte Terwel wees op het voorbeeld van het Entrepotdok, waar corporatie de Alliantie na druk uit de buurt was teruggekomen op het voornemen om 140 sociale huurwoningen te verkopen. Een tijdens de bijeenkomst gevormde werkgroep van bewoners gaat nu onderzoeken welke mogelijkheden zij hebben om op Oostenburg een vergelijkbaar succes te boeken. Na de bijeenkomst stelde Van de Kuit op LinkedIn dat de helft van de aanwezigen wel wilde meewerken aan padel, maar dan wel korting op de banen wilde en ook de kleur van het meubilair wilde bepalen. Een merkwaardige post, want dit is op de avond niet aan de orde geweest. De post en de daaropvolgende discussie maakten overigens wel duidelijk dat het niet gemakkelijk zal worden om de komst van de banen nog tegen te houden. Van de Kuit: "Wij openen gewoon een padelhal op 14 december met of zonder instemming van 29 'buurt'bewoners." 🙄

Voor meer nieuws uit 1018: www.buurtorganisatie1018.nl

Lino Hellings, onderzoeker in woord en beeld

Sommigen kennen haar van de Dogtroep, anderen van het kunstwerk de Coupé in het Delftse zorgcentrum De Bieslandhof. Sommigen hadden les van haar op de Rietveld Academie of noemen het project PAPA, waarin bewoners als fotograaf een cultureel fotoarchief maken. Onlangs had zij daarmee een tentoonstelling in de OBA Java-plein en in november toont Galerie Weerdruk in het Entrepotdok wat zij met dit fotopersbureau doet. Een gesprek met Lino geeft inzicht in de veelzijdigheid van haar werk en hoe dit ontstaat.

HELEEN VERSCHUREN

IN HAAR ATELIER op de Plantage Doklaan vertelt Lino 'verknocht' te zijn aan de Kadijken en de Plantage. Zij woont inmiddels vele jaren op het Entrepotdok, maar bivakkeerde daar al op een boot toen het Dok nog douanegebied was. Zij en haar buurman Jos Zandvliet zochten op straat naar hout voor verwarming of koken. Water haalden ze bij het politiebureau, dat toen nog in gebouw Plancius tegenover Artis zat.

In 1975 richtten Warner van Wely en Paul de Leeuw de Dogtroep op en Lino en Jos sloten zich erbij aan. Als kunstenaars en musici maakten zij ieder vanuit een eigen idee al doende met elkaar een beeldend verhaal. De voorstellingen vonden plaats in de publieke ruimte van dorp of stad en werden geïnspireerd door de plek en de mensen daar. De centrale vraag was 'waar vraagt de plek om?'

Lino vertelt: "Vaak was het ook heel praktisch. Wat als we een kabel spannen tussen die twee torens? Of een lopend vuur maken in die goot langs de straat? We zoeken nog een trompettist, misschien iemand uit de brandweermanfanfare? Zo ontstond in samenwerking met lokale musici en technici en met gebruik van lokale materialen een voorstelling. Een scriptschrijver hield het overzicht en zorgde dat er een spanningsboog ontstond uit al die inbreng. Als makers wisten we van tevoren dus niet wat het resultaat zou worden, dit vrije creatieproces was een voorwaarde om te komen tot een optreden. Dat werd ook vastgelegd in de contracten die we afsloten met een gemeente. We hadden geen tekstreperties, want tekst was er niet, maar we repeteerden het doorlopen van de techniek met alle objecten die de acteurs bedienden. Vaak was pas een half uur voor de voorstelling het script af en toch moest alles werken zoals het was bedacht. Door te werken met simpe-

FOTO: BJÖRN MARTENS

Atente uitvaartbegeleiding
 Samen duurzaam afscheid nemen met eigen auto of elektrische wagen.
 info@atente.nl
 06 289 73 389
 atente.nl

Ontspanning, beweging & kracht

Critical Alignment Yoga: voor een vrijere en sterkere rug

www.criticalalignment.nl | Blankenstraat 166 | 1018 SG Amsterdam | info@criticalalignment.nl

'het lichaam als een geheel' een andere kijk op klachten

Osteopathie

Jeen Kempenaar

Windroosplein 96 M 06 275 60692
 www.kempenaaroosteopathie.nl

www.kattenasielooftaan.nl

We bouwen een nieuw kattenasiel in Oostzaan!

gebruik QR code voor een donatie

TAIJI QUAN & QIGONG

Traditionele Chinese bewegingskunst voor een goede gezondheid en balans. Effectief tegen o.a. stress, rsi, hoge bloeddruk, stramme gewrichten. Les van grootmeester Fei BaoNong. **Gratis proefles** op woensdag 6 en 13 november om 19.00 uur. Verhinderd? Daarna bent u ook welkom. Locatie: De kleine Boeschool, Kleine Wittenburgerstraat 100 Amsterdam. Info: Ada 06-51564482
 www.longtengtaiji.com

HADDERS & WIELEN
 Vof

TUIN

- ONTWERP & ADVIES
- AANLEG
- ONDERHOUD
- ALLE BESTRATINGEN

Ook: ekologische tuinaanleg - schaduwtuinen kleine tuinen - bijzondere sierbestratingen - onderhoudscontracten

Sarphatistraat 560, 1018 AV Amsterdam, 020-6268480

www.matrix-consultants.nl

balans tussen privé en werk
 leef en werk met plezier

organisatie opstellingen
 telefoon 06.44114185

Robert R. Ploem
 arbeidscoach

VERF AMSTERDAM

Wij geven u graag persoonlijk advies op maat en mengen alle kleuren van alle merken

Topmerken scherpe prijzen!

Open Ma t/m Vr 8.00-17.00 Za 9.00-17.00
 WWW.VERFAMSTERDAM.NL
 ZEEBURGERPAD 38

Ruisend lommer remedie tegen dorst en kommer

Eik en Linde

Eik en Linde Plantage Middenlaan 22A 1018 DE Amsterdam
 tel 020 4257316 ook zaalverhuur
 www.eikenlinde.nl

HUISSTIJLEN
 LOGO'S
 FOLDERS
 FLYERS
 AFFICHES
 WEBDESIGN
 FOTOGRAFIE

Gerrit Alink
 GRAFISCH ONTWERP & FOTOGRAFIE
 T. 06 10 70 44 76
 www.gerritalink.nl | info@gerritalink.nl

le middelen kon het publiek zien hoe de objecten gemaakt waren en bleef er ruimte over om te fantaseren. Het was toegankelijk, men kon 'erbij', waardoor ik de werkwijze voor zo'n voorstelling als heel democratisch ervoer."

De Dogtroep werd zeer succesvol en bestond uit soms wel vijftig leden, die in de buitenlucht van Moskou tot Toronto optraden voor wel 1500 mensen.

Internet als nieuwe publieke ruimte

Rond 1990 vond Lino dat de stads- en dorpscentra steeds meer op elkaar gingen lijken, met dezelfde autovrije winkelstraten en eenzelfde soort gedrag van de bewoners. Het beginnende internet lokte haar als een nieuwe publieke ruimte met de mogelijkheid om met veel verschillende mensen ideeën uit te wisselen. Ze hield op bij de Dogtroep, maar ging als individueel kunstenaar door. Haar onderzoeksvraag bleef: 'waar vraagt de plek om?', maar haar manier van werken veranderde. Zoals ze haar studenten op de Rietveld Academie vertelde: "Ga eerst onderzoek doen op de plek of het gebied waar je iets wilt hebben en neem alle betrokkenen, dus ook je opdrachtgever, mee in het proces. Maak foto's, verhalen of tekeningetjes van die plek en open een ruimte op internet waar opdrachtgever en betrokkenen je observaties kunnen zien. Uit zo'n onderzoek ontstaat het uiteindelijke idee voor het kunstwerk, wat niet altijd een tastbaar object hoeft te zijn." Lino noemt haar werk dan ook niet 'ontwerpen' maar 'het ensceneren van situaties.'

Heel verschillende projecten

Een voorbeeld van een radicaal virtueel project is 'Het gebouw vertelt' ter viering van het 75-jarig bestaan van de Openluchtschool in Amsterdam in 2004/05. De encensering was dat alle kinderen en leraren input verzamelden om kennis te krijgen over de school en de omgeving. Op een digitaal platform werden tekeningen, gedichten, animaties en geluiden geladen die de kinderen in het gebouw gehoord en gemaakt hadden. Het eindresultaat was een website met een virtuele wandeling door het door leerlingen getekende gebouw waarbij de verhalen op het platform te vinden waren. Tot slot was er een theatervoorstelling waaraan alle leerlingen meededen. Die virtuele wandeling was al interactief voordat dit gewoon was; je kon bijvoorbeeld op het scherm klikken en een getekende deur opendoen, waarmee je verder in het gebouw kwam; of je kon op een icoontje klikken om een opgenomen geluid te horen of een animatiefilmpje te zien. De leerlingen en leraren ontwikkelden allerlei talenten gedurende het project en Lino ontwikkelde haar samenwerking met websitebouwers en backend-developers, met beeld- en geluidsbewerking.

Een heel ander voorbeeld van 'enscenering' is het ontstaan van het kunstwerk De Coupé uit 2008, dat zij met Yvonne Dröge Wendel maakte. De opdracht was een kunstwerk voor de nieuwe vleugel van een gesloten afdeling van een zorgcentrum. Om erachter te komen wat de bewoners met dementie boeide startten zij een vilt-project. Dit viltten aan een grote tafel was een alibi om

communicatie met en tussen de bewoners te onderzoeken. Lino vertelt: "Hieruit bleek dat van die bewoners altijd verwacht werd dat ze iets deden of communiceerden. Ze konden eigenlijk nooit eens gewoon 'nietsen'. Onze vraag werd vervolgens: hoe kunnen we een hoge status aan 'niets doen' geven? Daar is De Coupé uit voortgekomen, een 1e klas treincoupé, waar je achter elkaar zit en niet hoeft te communiceren. Als je naar buiten kijkt zie je op film een landschap aan je voorbijtrekken. In die film hebben wij voor alles wat herkenbaar is zoals torens of molens een bosje gemonteerd, zodat je oog niet aan iets herkenbaars blijft haken wat je herinnering activeert of in de war zou kunnen brengen. Daarom zijn er ook geen nostalgische elementen in de trein. Het is een strakke grijze vorm die direct herkenbaar is als coupé, met vier ramen. Het werd onmiddellijk een geliefde zitplaats."

Het ontstaan van fotopersbureau PAPA

Omstreeks 2006 vond Lino dat het internet ook steeds meer ging lijken op een autovrij stadscentrum. "Toen dacht ik: hoe wil ik nu verder? Onderzoek vind ik het leukste van mijn werk, de verdieping op een plek, uitvogelen wat mensen daar doen. En daar dan met kunst op inzoomen. Ik bedacht dat internet voor mij een plek kon zijn waar ik recepten op zou zetten, die andere mensen dan maakten. Een soort Dr. Oetker met recepten om met correspondenten van over de hele wereld 'nieuws' te maken." In 2008 ontdekte zij het activistische pers- en multimediale bureau Drik uit Bangladesh. Dat werkte al vanaf 1994 met lokale verslaggevers en fotografen om de hegemonie en de blik van westerse pers- en fotobureaus op gebeurtenissen in Bangladesh te doorbreken en de lokale visie daarop te geven. Lino stuurde een brief en werd in 2008 aangenomen als stagiair. Een stage in Nigeria volgde en daar ontwikkelde zij het protocol voor haar fotopersbureau PAPA (Participating Artists' Press Agency). Sterk verkort houdt dit in dat bewoners als lokale fotografen dezelfde plek bezoeken met als opdracht te fotograferen waar hun oog op valt. Hierdoor wordt duidelijk hoe verschillend mensen naar dezelfde plek kijken en hoe verschillend de verhalen die zij vertellen. Na een gezamenlijke keuze uit de foto's is het werk verder aan Lino. Afhankelijk van de hoeveelheid geld die ze voor een project bij elkaar heeft weten te krijgen, vertaalt zij die keuze naar een eindproduct zoals een boek of een krant. Ze werkt daarvoor met de beste mensen samen, zodat er een prachtig vorm gegeven cultureel fotoarchief ontstaat. Zij zegt: "vaak gaat dit ook weer terug naar de plek, zoals de kranten die we maken of laatst die tentoonstelling in de OBA als onderdeel van PAPA in Amsterdam-Oost." Een keuze uit dit fotoarchief is in oktober en november te zien in Galerie Weerdruk op het Entrepotdok 42. Kijk voor de openingstijden in de agenda op pagina 18 en 19.

www.papaphotowalks.org
 www.linohell.nl
 www.papaplatform.com

BJÖRN MARTENS

Oostenburg-Noord transformeerde in de afgelopen twintig jaar van een bedrijventerrein tot de jongste woonkern van de wijk waar momenteel de laatste panden verrijzen. 🌱

2001

©STADSARCHIEF AMSTERDAM / TON VAN RIJN

2024

FOTO: BJÖRN MARTENS

Kathrien, 'rijwilliger' bij HeenenWeer

Ze zijn niet te missen: de knalgroene cantaatjes van HeenenWeer! Getriggerd door de vacature 'Rijwilligers gezocht' op de achterklep, ging ik op zoek naar een vrijwilliger uit de buurt en begin oktober rijdt chauffeur Kathrien uit Oostenburg bij mij voor. In bijpassend groen hesje houdt ze attent de deur aan de passagierskant voor me open en stap ik voor het eerst in mijn leven in zo'n wagentje.

"Laatst zag ik er binnen een half uur drie door de buurt sjezen. Rijden jullie met zoveel wagentjes?" Behendig sturend tussen paaltjes door en over fietspaden, vertelt mijn privéchauffeur over haar werk: "Sjezen doen we niet, dat is op het oneffen plaveisel en door de opgebroken Amsterdamse straten niet veilig. In stadsdeel Centrum, waaronder 1018 valt, hebben we vier canta's. Sinds kort staan er drie in de garage van de Stopera, waar we ze op elk moment kunnen ophalen. Daardoor kunnen we nu ook op zaterdag gaan rijden."

Het initiatief HeenenWeer startte in de Pijp en de Rivierenbuurt met als doel om mensen met een mobiele beperking te helpen met betaalbare ritjes binnen hun stadsdeel. Niet alleen naar de huisarts of winkel, maar vooral ook naar leuke dingen zoals een museum, vereniging of vrienden. De succesvolle formule vond al snel navolging in

Oud-Zuid, Centrum, Buitenveldert en binnenkort ook in Oost en West.

Hoe werkt het voor de passagiers? "Heel simpel: bij registratie stort je € 10,- of € 20,- voor jouw betaalplan en vervoerspas. Eén ritje kost € 1,-, een retourrtje € 2,-. De ritten reserveer je telefonisch bij onze planner. Onze planners, ook allemaal vrijwilligers, zijn onmisbaar: zij zijn het eerste contact, luisteren zorgvuldig naar wensen of bijzonderheden, maken de roosters en communiceren met de chauffeurs. Naast chauffeurs zoeken we ook nog planners!"

Kathrien was tot voor kort interim-manager in de publieke sector en werkte vooral voor gemeenten, de rijksoverheid, de zorg en het onderwijs. "Ik heb altijd met veel plezier als interimmer gewerkt, het werk is heel afwisselend. Maar eigenlijk vind ik het rijden voor HeenenWeer het allerleukste wat ik ooit gedaan heb. Ik neem dit werk niet mee naar huis, maak mensen blij, heb mooie gesprekken en kom op plekken in de stad waar ik nog nooit eerder was." 🌱

Aanmelding en registratie voor ritten:

www.heenenweeramsterdam.nl

Vrijwilliger worden?

coordinator@heenenweeramsterdam.nl of 06 833 44 364.

FOTO: BJÖRN MARTENS

HeenenWeer Centrum rijdt nu ook op zaterdag

Onze leden vroegen er vaak om: kunnen jullie niet op zaterdag gaan rijden? De Lindemarkt, familie en vrienden die niet hoeven te werken, volle terrasjes, zoveel redenen om er juist op zaterdag op uit te willen gaan. Voor al deze mensen hebben we goed nieuws.

Sinds 12 oktober rijdt HeenenWeer Centrum nu ook op zaterdag! Dankzij de enthousiaste inzet van onze vrijwilligers wringen de kleine groene autootjes zich langs de opgebroken wegen dwars door het bruisende centrum van de stad naar hun bestemming.

Net als door de week rijden we van 10.00 tot 12.45 uur en van 13.15 tot 16.30 uur. Het telefoonteam zit klaar van 9.30 tot 16.00 uur.

Met de feestdagen voor de deur hopen we veel mensen de winterkou te kunnen besparen en ze lekker voor de deur op hun bestemming binnen het stadsdeel af te zetten. Bel ons en geniet onderweg van de feestelijk verlichte binnenstad. Omdat wij wél tussen de paaltjes door mogen, kunnen wij makkelijk op de mooiste plekjes komen. U kunt boeken op: 020 705 25 32

Nog geen lid? Meld u dan aan via www.heenenweercentrum.nl
NB: Inschrijving is gratis bij ons, u betaalt alleen naar keuze tien of twintig ritten.

Zin om als chauffeur m/v van ieder ritje een uitje te maken? Of heeft u genoeg flexibiliteit, humor en empathie om als rittenplanner iedere situatie het hoofd te bieden en om -als het niet te hectisch is- onze leden een luisterend oor te bieden? Meld je dan direct bij onze vrijwilligerscoördinatoren Michèle en Hakima: T + 31 6 83344364, E coordinator@heenenweeramsterdam.nl

Zien hoe het is om bij HeenenWeer vrijwilliger te zijn? Klik op onze website deze button aan:

Natje en droogje

ROB ZWETSLOOT

De dieren in Artis hebben een leven als een luis op een zeer hoofd, om maar eens een belegen uitdrukking af te stoffen. Ze krijgen hun natje en hun droogje, ze hebben geen last van vijanden die ze het leven zuur maken en leven langer dan ze in het wild zouden doen. Daar moet een eind aan komen volgens de Partij van de Dieren in de Amsterdamse gemeenteraad.

Jarenlang heb ik om mijn karig belegde dagelijkse boterham te verdienen verslag van die vergaderingen gedaan en derhalve ook regelmatig met dat partijtje te maken gehad. Hun woordvoerder heette toen Van Lammeren, een aardige, wereldvreemde man. Om de zoveel tijd begon hij over de sluiting van Artis, het is een van de in beton gegoten geloofsbekeringen. Waarschijnlijk uit hun beginselprogramma met nog veel meer maffe ideeën, maar dat laat ik even terzijde.

Mijn conclusie na een aantal jaren is dat de Partij van de Dieren een religieuze sekte is.

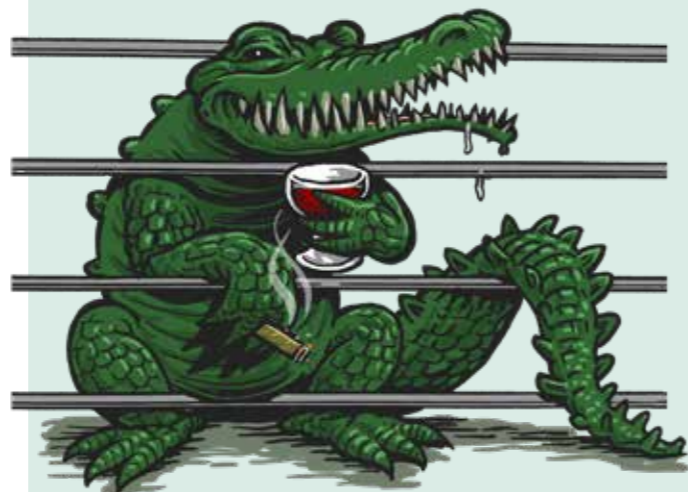
Een enge sekte. Ze spreken met een morele arrogantie uit naam van de dieren, maar die hebben daar nooit om gevraagd en die willen eigenlijk maar één ding: hun natje en droogje, slapen, en af en toe seks. Ok, dat zijn vier dingen, maar die hebben ze allemaal in Artis.

Daarnaast heeft dat partijtje een andere onhebbelijkheid die meer sektes en religies hebben, ze willen mij, de gewone man, allerlei plezierjes ontnemen, zoals naar de dierentuin gaan.

Want ik moet beseffen dat ik slecht ben, tot het kwade geneigd, en ik moet daarvoor boeten en mijn tijd op aarde doorbrengen gekweld door schuldgevoel.

De eerste nogal veel ruziemakende bazin van die partij was ook lid van het Kerkgenootschap der Zevendags Adventisten, een marginale afsplitsing van de moederkerk.

Dat is de katholieke kerk, leest u de volksschrijver Gerard Reve er maar eens op na. Die vond trouwens veel troost in Artis toen hij daar vlakbij woonde en het is maar dat u het weet. 🐾

ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM

Aan de rand van het Funenpark tref ik Timo en Geoffrey aan, die net klaar zijn met beukenhaagjes vervangen. Omdat het werk erop zit hier, ga ik met ze mee naar de loods waar ze schaften. Geoffrey maakt koffie voor me en trots geeft hij me een rondleiding. Vanuit deze plek wordt het werk verdeeld. Hier slijpen de mannen ook hun gereedschap en halen nieuwe planten op. Timo is nieuw. Na jaren

hovenierswerk in het buitenland is hij na een zware periode hier neergestreken. "Ik ben met mijn neus in de boterbloemen gevallen", grapt deze. "Ik zoek alleen nog een huisje. Een beestje heb ik niet en boompjes hebben we hier genoeg." 🐾

De tentoonstelling Who cares in het Museum van de Geest vertelt het verhaal van vergeten slachtoffers en verborgen helden binnen de psychiatrie en verstandelijke gehandicaptenzorg tijdens de oorlog.

Lang geleden werden psychiatrische patiënten vastgebonden in bed of in een dolhok gestopt. Honderd jaar geleden kwam het besef dat psychiatrische patiënten opknapt als er activiteiten voor ze werden ontwikkeld en lichamelijk bezig werden gehouden. Ondertussen waaide er in Duitsland een andere wind en waren psychiatrische patiënten onder het naziregime hetzelfde lot als dat van de Joden beschoren. Ze verpakten het alleen iets mooier met de term Gnadentod.

De verhalen gaan over wanhoop, veerkracht, angst en volharding. En over onbekende helden. Verplegers en dokters die weigerden de namen van Joodse patiënten door te geven of die samen hun patiënten werden weggevoerd om ze niet in de steek te laten. Met een witte vlag de geallieerden tegemoet gaan om te voorkomen dat de instelling werd gebombardeerd.

Het Museum van de Geest krijgt geen subsidie meer en heeft het moeilijk. En dat terwijl de kunst en de verhalen over kwetsbare mensen zo broodnodig zijn, voor hen, maar ook voor ons.

TEKENING: A. NIJENHUIS

Raadpleeg ook:
www.deplantage.amsterdam
Deze agenda kan alleen maar worden samengesteld op grond van aangeleverde informatie in 'Word aan redactie1018@gmail.com'
De deadline voor het volgende nummer is 22 november 2024. Graag uw informatie op tijd en a.u.b. in de gevraagde vorm mailen.

ARTIS GROOTE MUSEUM

EXPOSITIE

T/m 9 maart. 'Pijlers van leven' Expositie gebaseerd op een ontwerp voor een nieuw handgetuft kleed van de dit jaar overleden kunstenaar Lizan Freijzen. Haar ontwerp is een ode aan onzichtbare bomen die als helpalen de stad Amsterdam dragen en daarmee uit het moeras hebben getild.

ARTIS KONINGSZAAL

CONCERT

Zondag 10 november, 11.00 uur. Hawijch Elders (viool) & Sander Sittig (piano). Werken van Beethoven en Waxman. *Voor programma en tickets zie website.*
[Plantage Middenlaan 41 | www.kamukoza.nl](http://www.kamukoza.nl)

BUURTKAMER OVER DE BRUG

EXPOSITIE

T/m 22 november. Uit de Kluiten & Opstaan. Foto-expositie van fotograaf en buurtbewoner Sander van den Bosch. 'Uit de Kluiten' heeft het thema planten en bomen. In 'Opstaan' heeft Van den Bosch in portretten het moment van wakker worden, bewustwording, vastgelegd.
[Isaac Titsinghikade 123 | dit/m vri | 10.00 – 13.00 uur](http://isaac.titsinghikade.123.nl)

GALERIE FRANZIS ENGELS

EXPOSITIE

2 november t/m 21 december. The young ones. De 'graduation shows' van kunstacademies zijn voor Franzis Engels altijd weer een feest. Werk van Eleri, Kyara van Meel, Afroditi Terzi en Rafaella Witteman.
[Nieuwe Vaart 200 | open: do–za | 13.00 – 18.00 uur | www.franzisengels.nl](http://www.franzisengels.nl)

GALERIE OVERSTROOM

EXPOSITIE

9 t/m 24 november. Mens & Dier – Ingrid Pijl & Lara Blömer. Pijl maakt kleine en grotere herkenbare vormen van mens en dier in klei, was en brons. Blömer stelt in haar kleurrijke portretten onze omgang met dieren aan de orde en de tegenstrijdigheid tussen enerzijds het grootschalige gebruik van dieren en anderzijds het vermenselijken en romantiseren van dieren.
[Entrepotdok 33 | open: za–zo | 12.00–17.00 uur, of op afspraak | www.galerieoverstroom.nl](http://entrepotdok.33.nl)

GALERIE WEERDRUK

EXPOSITIE

9 & 10, 16 & 17 en 23 & 24 november. Lino Hellings – foto's. In 2008 richtte buurtbewoonster Hellings het internationale en alternatieve fotopersbureau PAPA op: Participating Artists' Press Agency. Ze wilde ontdekken hoe de wereld op foto's er buiten het reguliere nieuws om uitzag, met de 'open blikmethode', door niet van buitenaf, maar van binnenuit te kijken.
[Entrepotdok 42 | open: za–zo of op afspraak | 14.00–17.00 uur | www.weerdruk.nl](http://entrepotdok.42.nl)

H'ART & AMSTERDAM MUSEUM AAN DE AMSTEL

EXPOSITIE

T/m 19 november. Kandinsky. Tentoonstelling i.s.m. het beroemde Parijse Centre Pompidou over de Russische kunstenaar Wassily Kandinsky (1866–1944). Met meer dan 60 kunstwerken uit de Parijse collectie, van zijn vroege figuratieve werk tot aan zijn vermaarde abstracte schilderijen.
EXPOSITIE AMSTERDAM MUSEUM
T/m 10 november. Manahañanung of Nieuw-Amsterdam? Het inheemse verhaal achter New York. 400 jaar geleden stichtten Nederlandse kolonisten Nieuw-Amsterdam. Deze tentoonstelling belicht de kant van de oorspronkelijke bewoners van Manhattan: de Lenape.

T/m 5 januari 2025. Collecting the City#4. Serie exposities waarin het museum samen met verschillende gemeenschappen en organisaties de levendige stad Amsterdam 'verzamelt' en presenteert in drie kleinere presentaties.
[Amstel 51 | 020-5308755 | www.amsterdammuseum.nl | www.dutchheritageamsterdam.nl](http://Amstel.51.nl)

HERBERT VAN DER BRUGGHEN

EXPO THUIS

16 t/m 24 november. Espen Strandhagen. Tekeningen gemaakt naar waarneming, maar let op! Schijn bedriegt: er is vervreemding aan de orde met als gevolg een zekere mate van onbehagen.
14 t/m 22 december. Annetje de Jong – vormgever.
Open: wo, za & zo | 14.00 – 17.30 uur
[Plantage Middenlaan 9-hs | www.herbertvanderbrugghen.nl](http://PlantageMiddenlaan.9-hs.nl)

HORTUS BOTANICUS

T/m 1 december. De tuin als apotheek. In 1635 brak er in Amsterdam een grote pestepidemie uit, met als gevolg duizenden slachtoffers. Amsterdam liet daarom in 1638 een tuin aanleggen met geneeskrachtige kruiden: de Hortus medicus. Ontdek de Hortus als apotheek van de stad!
[Plantage Middenlaan 21 | open: ma–zo | 10.00 tot 17.00 uur | www.dehortus.nl](http://PlantageMiddenlaan.21.nl)

JOODS MUSEUM

EXPOSITIE

22 november t/m 25 mei 2025. Sex: Jewish Positions. Waarom hebben we seks? Hebben we recht op seksuele vrijheid? In de Joodse cultuur heeft seks verschillende, verrassende en soms tegenstrijdige betekenissen. Je kunt het Jodendom als seksueel vrij of juist onderdrukkend zien. Deze expositie laat de uiteenlopende perspectieven op seksualiteit zien. En hoe sta jij tegenover de vragen die ze opwerpen?
[Nieuwe Amstelstraat 1 | www.jck.nl](http://NieuweAmstelstraat.1.nl)

LUTHER MUSEUM

EXPOSITIE

T/m 19 januari 2025. Johann Georg Schwartz uit de schaduw van zijn dochter. De 19e eeuwse lutherse portretschilder Johann Georg Schwartz overleed 150 jaar geleden. Zijn werk is onterecht in de vergetelheid geraakt. Ook zijn invloed op het werk van zijn beroemde dochter wordt belicht.
T/m 19 januari. Lutheranen in beeld – fotograaf Koos Breukel. Onderdeel van de expositie over Johan Georg Schwartz te zien in de grote monumentale hal.
MUZIEK 4 ERWIJL U 'KIJKT'
Zondag 27/10, 10/11, 8/12 en 12/1, 14.00 – 17.00 uur. Bij de 19e-eeuwse portretten klinkt 19e-eeuwse pianomuziek op een 19e-eeuws instrument van museum Geelvinck. Bij de expositie inbegrepen..
[Nieuwe Keizersgracht 570 | open, do-zo 11.00-17.00 uur | www.luthermuseum.nl](http://NieuweKeizersgracht.570.nl)

MARINETERREIN

EXPOSITIE NEMO DE STUDIO

T/m 25 januari 2025. Living looonger. De afgelopen 150 jaar is onze levensverwachting verdubbeld. Kunnen we door wetenschappelijke ontwikkelingen veroudering en misschien zelfs de dood een halt toeroepen? Wat kunnen we zelf doen om zo vitaal mogelijk oud te worden? Of moeten we juist onze sterfelijkheid omarmen?
[Kattenburgerstraat 51 | gebouw 027a | open: wo–zo | 12.00–17.30 uur | www.nemociencemuseum.nl](http://Kattenburgerstraat.51.nl)

MUSEUM 't KROMHOUT

MARITIEME WANDELING

Zondag 3 november, 14.00 – 16.00 uur. Start NACO-huisje, De Ruijterkade 99. Langs historische plekken in de scheepvaart en scheepsbouw op het Marineterrein en de Oostelijke eilanden, met tot slot een bezoek aan Museum 't Kromhout. Deelname: € 15. –
[Info activiteiten: www.stadsherstel.nl/cultuuragenda | Museum 't Kromhout | Hoogte Kadijk 147 | open: di 9:30 – 15:30 uur en elke derde zondag van de maand 12:00 – 15:30 uur](http://Info.activiteiten:www.stadsherstel.nl/cultuuragenda)

MUSEUM VAN DE GEEST | OUTSIDER ART

EXPOSITIE

T/m 1 december 2024. Who cares? In deze expositie staan slachtoffers en verborgen helden in de Tweede Wereldoorlog centraal. En de zorg in ons land tijdens die donkere jaren. Hoe sterk was deze zorg? Wat betekende de oorlog voor patiënten en hulpverleners? Deze expositie laat het verlangen zien naar structuur. De werken van Doerte Weber, Eiko Ishizawa, George Widener en Lionel Plak brengen rust voor de geest.
Hermitage | Amstel 51 | www.hermitage.nl

NATIONAAL HOLOCAUST MUSEUM

EXPOSITIE

Vanaf 25 november. Achter de schermen. Foto-tentoonstelling die de ontwikkeling van het Nationaal Holocaustmuseum van de afgelopen drie jaar laat zien. De ruim tachtig foto's schetsen een beeld van wat en wie er allemaal komen kijken bij het maken van een museum.
[Plantage Middenlaan 27 | www.jck.nl](http://PlantageMiddenlaan.27.nl)

OUTSIDER ART GALERIE / ARTOTHEEK

EXPOSITIE

T/m 16 november. Keuze voor kunst. In Amsterdam kan het: je eigen kunstenaar aan huis bestellen als je zorg ontvangt van Cordaan. Een expositie van kunstenaarsduo's in de zorg die creatieve Amsterdammers zien wat zij samen doen en maken. Van grafisch en keramisch werk tot poëzie en levensverhaal.
[## SCHEEPVAARTMUSEUM](http://Neerlandia plein 7 (achter Hermitage) | open: wo–zo | 12.00 tot 17.00 uur | www.outsiderartgalerie.nl</p></div><div data-bbox=)

VENTOONSTELLING

Vanaf 27 september. Schaduwen op de Atlantische Oceaan. Eigentijdse kunst en video's met persoonlijke verhalen over de impact van de koloniale geschiedenis op mensenlevens. In de 17e eeuw is de Atlantische Oceaan de snelweg van de wereld. Handelaren, vissers, soldaten en kolonisten maken per schip de overstreek. Maar deze jacht op winst heeft grote gevolgen voor mens en natuur in het Atlantisch gebied.

T/m 5 januari 2025. Kadir van Lohuizen. Food for Thought.

In deze tentoonstelling gaat Van Lohuizen in foto en video op zoek naar de oorsprong van ons voedsel, en de rol van Nederland en de scheepvaart in het voedselstelsel.
[Kattenburgerplein 1 | www.hetscheepvaartmuseum.nl](http://Kattenburgerplein.1.nl)

SOOP

EXPOSITIE

T/m 4 december. Caroline Gevers – Uigeligheid. De schilderijen, tekeningen en pastels zijn veelal gemaakt in Toscane. Maar ook een aantal op IJsland. Dus zowel het mediterrane als het noordelijke licht zijn te bewonderen.
LEZING

Donderdag 31 oktober, 16.30 – 17.30 uur. Ontmoeting met energieke senioren uit Nieuw-West. Joke Veldkamp (medeoprichter van Vereniging ESAN (Energieke Senioren uit Amsterdam Nieuw-West) over overeenkomsten en verschillen met de SOOP en het ESAN- Levensboekenproject.
CONCERT

Donderdag 14 november, 16.30 uur. Duo Eclipse.

Eponine Melon (fluit) en Barbara Macado (gitaar) met muziek van Eugene Bozza, Marion Castello nuovo Tedesco en Astor Piazzolla.
Exposities: ma t/m vrij van 11.00–17.00 uur. Lezingen en concerten beginnen op tijd! Inloop vanaf een half uur voor aanvang, entree €2,50. Aansluitend op de lezingen de maandelijkse buurtborrel.
[Nieuwe Kerkstraat 124 hs | exposities: open: ma t/m vrij | 11.00–17.00 uur | www.soop.amsterdam](http://NieuweKerkstraat.124.hs)

VERZETSMUSEUM

EXPOSITIE

Vanaf 3 oktober. Nieuwe permanente presentatie over de voormalige koloniën. Deze nieuwe vaste presentatie over de voormalige Nederlandse koloniën werpt een ander licht op de grote veranderingen die de oorlog teweegbracht in Indonesië, Suriname en de Nederlands-Caribische eilanden.

T/m 30 maart. Zorg voor het verzet. De roerige geschiedenis van Stichting 1940-1945. Tachtig jaar geleden werd wat toen nog de 'Stichting 1940-1944' heette in het grootste geheim opgericht voor naoorlogse steun aan hulpbehoevende verzetsmensen en gezinnen van omgekomen verzetsmensen. De Stichting bestaat nog steeds en maakte roerige ontwikkelingen door
[Plantage Kerklaan 61 | open: ma t/m vrij 10.00 – 17.00 uur, za & zo 11.00 tot 17.00 uur | www.verzetsmuseum.org](http://PlantageKerklaan.61.nl)

VIERWINDENHUIS

EXPOSITIE

T/m 27 december. Familie en verder – Marja Broersen Familieportretten. Schilderijen en collages. [Westhal Vierwindenhuis, rode deur, Windroos-plein 114 | Zo 17.00–18.30 en do. vanaf 21.30.](http://WesthalVierwindenhuis,rode.deur,Windroos-plein.114)
Of op afspraak: 06.36.127.217

Hoe goed is de binnenstad beschermd tegen het stijgende water?

De herfst is begonnen, het is wachten op de eerste zware storm. Een jaar geleden ontsnapte Amsterdam op het nippertje aan een flinke overstroming, tijdens storm Ciarán. Dat kwam onder meer door achterstallig onderhoud aan de sluisen bij IJmuiden, zo blijkt uit twee onlangs verschenen evaluaties. Hoe goed is de binnenstad eigenlijk beschermd tegen het stijgende water?

TEKST EN BEELD: HENK LEENAERS

ALS JE EEN wandelingetje maakt over de Hoogte Kadijk heb je er misschien niet zo'n erg in, maar je loopt dan over één van de primaire waterkeringen die de Amsterdamse binnenstad beschermen tegen overstromingen. Zelf denk ik bij 'primaire waterkering' eerder aan een metershoge dijk die is begroeid met gras en versterkt met basaltblokken en waar rijen met windturbines bovenop staan. Dat klopt ook allemaal, zo zien veel dijken langs de kust en om de Flevopolders er tegenwoordig uit. En toch is de Hoogte Kadijk niet alleen een doodnormale

straat, maar óók een waterkering. Net als de Zeeburgerdijk, de Valkenburgerstraat, de Jodenbreestraat, de Antoniebreestraat en (de naam zegt het al) de Zeedijk. Deze straten liggen allemaal een tot enkele meters hoger dan hun omgeving en houden – in geval van nood – het stijgende water tegen.

Hermetisch afsluiten

Ook in het westelijke deel van de binnenstad liggen zulke waterkeringen, waaronder de Haarlemmerdijk. Maar om het centrum bij hoogwater vanuit zee hermetisch af te sluiten moet er meer gebeuren. Ook de grachten moeten dicht. Om dat voor elkaar te krijgen liggen er langs de noordkant van de stad 14 sluisen, die samen met de waterkeringen het zogeheten 'IJfront' vormen. De meest westelijke sluis is de Haarlemmervaartsluis, de meest oostelijke de Zeeburgersluis. Stijgt het water in het Noordzeekanaal en het IJ, dan gaan deze sluisen dicht en is de binnenstad beschermd. In theorie althans, want soms gebeurt er iets onverwachts, zoals op 2 november 2023. Toen was er namelijk een storing in de sluisen bij IJmuiden.

Vanaf de kinderspeelplaats is het enkele meters omhoog naar de Hoogte Kadijk.

Deze keer ging het niet goed

Oktober vorig jaar was de natste maand ooit gemeten. In het Noordzeekanaal, dat het overtollige water moet afvoeren naar de Noordzee, stond het waterpeil op 2 november bijna 30 cm hoger dan normaal. Als alles goed gaat, stroomt dit water bij eb via de sluisen van IJmuiden terug naar de Noordzee. Maar deze keer ging het niet goed: de sluisen bleven ook tijdens vloed urenlang openstaan. Daardoor kon er een flinke golf zeewater via het Noordzeekanaal naar Amsterdam stromen. Het waterpeil in het IJ ging gevaarlijk snel omhoog. In de Houthavens klotste het water al tegen de ramen. Tot overmaat van ramp vaardigde het KNMI code oranje uit omdat er een zware storm op komst was: Ciarán.

Storing in de sluisen

Nog 10 cm water erbij en de riolen zouden overstromen, kelders zouden onderlopen en er zou wekenlang water op straat staan. Zo ver kwam het gelukkig niet. Uit evaluaties die Rijkswaterstaat en de waterschappen afgelopen september publiceerden, blijkt dat zo'n ramp maar net is afgewend, dankzij een paar alerte medewerkers van het waterschap en Rijkswaterstaat. De een besloot in alle vroegte om de 14 sluisen van het IJfront te sluiten, zodat het water in de grachten niet verder kon stijgen. Dat was al 25 jaar niet meer gebeurd. Een ander merkte op dat de automatische bediening van de sluisen bij IJmuiden niet werkte en sloot ze daarna handmatig. En een volgende zette het gemaal bij Zeeburg vol aan, zodat het waterpeil in de stad binnen 24 uur weer kon zakken naar het gewenste niveau.

Zorgen over extreme buien

Het was op het nippertje, zo kun je de conclusies van beide evaluaties kort samenvatten. De medewerker van het waterschap die het IJfront sloot, had het gevoel dat hij – net als Hansje Brinker – nog maar nét op tijd zijn vinger in de dijk had gestoken. Hij verwacht niet dat het nog eens 25 jaar zal duren voordat Amsterdam het IJfront weer moet sluiten. Daarvoor stijgt de zeespiegel te snel en komen extreme buien te vaak voor. Vooral over die buien maakt hij zich zorgen. De bui die drie jaar geleden zulke grote overstromingen veroorzaakte in Limburg, zou Amsterdam zomaar een maand onder water kunnen zetten.

Kritisch over staat van onderhoud

Terug naar de evaluaties van de bijna-ramp. De rapporten zijn kritisch over de staat van onderhoud van de sluisen bij

Een klein bootje vaart door de Scharrebijsluis, onderdeel van het IJfront.

IJmuiden. Sommige installaties zitten tegen het eind van hun levensduur en zijn daardoor kwetsbaar voor storingen. Het is dus maar zeer de vraag of de sluisen het bij een volgende storm wel goed doen. Er is ook van alles mis met de werkplek van de medewerkers die de sluisen bedienen. Die is niet, zoals je zou verwachten, in IJmuiden, maar in Schellingwoude. Lekker efficiënt, want van daaruit kun je ook de Oranjesluisen en de Schellingwouderbrug bedienen. Maar als er bij IJmuiden iets misgaat, kun je dat niet met eigen ogen zien. Daarom is de bediening voorlopig naar IJmuiden verplaatst en is er bij een storing voortaan een geluidsalarm.

Verhoogde drempels en stopcontacten

De renovatie van de sluisen laat wat langer op zich wachten. Naar verwachting zijn de sluisen pas in 2032 weer structureel betrouwbaar. Nou maar hopen dat de samenwerking tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen, waar de evaluaties wél lovend over zijn, zó goed blijft dat er bij de volgende

storm weer op tijd wordt ingegrepen. Wie er toch niet helemaal gerust op is, kan ook zelf in actie komen. Net zoals is gebeurd bij de huizen in de Houthavens, die niet worden beschermd door de sluisen van het IJfront, kun je de onderste 80 cm van je huis waterdicht laten maken. Tijdens een overstroming krijg je dan geen natte voeten en zie je met een beetje geluk enkele vissen voorbijzwemmen. Vergeet in zo'n geval niet om ook een ingang te maken op de eerste verdieping. Minder ingrijpend zijn verhoogde drempels en stopcontacten. 🐟

Leve Bruno #5

FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

TEKST: MARIA HEIJENDAEL

Op 18 juni 1976 struinde Bruno door onze buurt. Dat deed hij vaker, want hij had interesse in de veranderende stad. Hij voorzag dat foto's daarvan later een historische waarde zouden hebben. Dus richtte hij graag zijn camera op gebouwen die gesloopt zouden worden of projecten in aanbouw. Dit is een van de foto's die hij die dag maakte.

De werkmannen hier vervangen de gesloopte basculekelders van de Hogesluis over de Amstel – oftewel brug 246 – door betonnen exemplaren. Tijdens deze renovatie worden ook de brugkleppen en het wegdek vervangen. Dit zijn niet de eerste en ook zeker niet de laatste werkzaamheden in de geschiedenis van deze beroemde beweegbare brug.

Ik stel me deze zonnige zomerdag voor. Rechts wordt de wapening bekeken en een peuk gerookt. De man in het midden, ook in blote bast, kijkt even op van zijn werk naar een nieuwsgierige, maar onopvallend dichterbij geslopen tiener. Petje op tegen de warme zon, verder alleen gekleed in een superkort broekje. Nog geen oranje vestje, veiligheidsbril of werkhandschoenen te bekennen.

Slechts twee mensen in beeld. Het maagdelijke beton. Alles lijkt zo rustig, bijna stil. Ik vind het een heerlijke plaat.

Dit is deel 5 uit een korte serie, een kleine hulde aan onze collega Bruno. Een serie waarin we telkens 1/60 seconde meekijken door de ogen van fotograaf Bruno van Moerkerken. 🐞

VERA AMENDE

Onkruid

Omdat ik bijna iedere dag met een handig knijpstokje mijn omgeving ontdoe van verloren of achtergelaten viezigheid dacht ik, kom, ik ga eens een stukje schrijven over het vele en gevarieerde onkruid van de stad. Een wandeling door de Plantage-Weesperbuurt zal me veel kunnen vertellen over Wat bloeit daar? Toen ik de deur uitging, zag ik dat de gemeente met een elektrisch aangedreven zeisje het onkruid langs de gevels van de huizen bij mij in de buurt had verwijderd. Eigenlijk wel jammer, want nu kwamen de ontstellende hoeveelheden sigarettenpeuken, die zich tussen het onkruid hadden verborgen, duidelijk goed in zicht. Veel mensen hebben nog steeds niet het gevoel dat de stad ook hun thuis is.

Bomen

Voor haar 75e verjaardag heeft de stad 250 bomen cadeau gekregen. Wat een mooi geschenk. Ze komen goed van pas, want verschillende plekken waar tijdens de laatste zware storm veel grote bomen zijn omgewaaid, smeken om een nieuwe iep. Gelukkig werd er al in de laatste weken van september gewerkt aan boomschijven ter verwelkoming van een nieuwe boom.

Wat me aan de Amstel nog steeds verbaast, is dat er precies voor de hoofdingang van wat heel vroeger de Amstelhof heette, een boom ontbreekt in de rij. Was dat omdat Poetin, toen hij er tijdens de feestelijke opening van de Hermitage per boot aanmeerde, zo belangrijk was dat hij en de koningin van deftigheid geen stapje opzij voor een boom hoefden te doen? Een antwoord komt er vast niet meer. De boom ontbreekt daar wel nog steeds.

Wij stadsmensen vinden bomen belangrijk, we houden van ze. Gelukkig wordt er op het ogenblik door gerenommeerde Nederlandse schrijvers een boek over hun beleving met bomen geschreven. Wordt vast een spannend en mooi boek over 'wat vertellen de bomen ons?'

Occohofje

In ons buurtblad 1018 van september is een artikel geschreven over het 250-jarig bestaan van het hofje hier op de Nieuwe Keizersgracht. Het hele afgelopen jaar hing hier al de sfeer van de viering van het jubileum in de lucht door gezellige etentjes en een cultureel uitstapje. De viering op zaterdag 21 september was het slotfestijn. Het was plechtig, leerzaam, harmonisch en een heel vrolijke viering.

Woorden

Ik kom elke dag woorden tegen die ik niet ken of nog nooit gehoord heb, laat staan dat ik ze begrijp. Vooral de reclamewereld weet er een potje van te maken. Koplopers om ons met woorden te verleiden zijn de schoonheidsartikelen. Voor elk nieuw artikel worden de mooiste, raadselachtigste en zelfs hoopvolle woorden bedacht. Zoals bijvoorbeeld 'je zal overal een onvergetelijke indruk achterlaten'. Of dat nu zo gunstig is, is maar de vraag. Van een gezonde wandeling door de Hortus fleurt men toch ook aardig op. 🌿

ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM

Beestjes in de Buurt #27

TEKST EN BEELD: KAMIEL VAN OPHEM

Stokroosnuitkever

RHOPALAPION
LONGIROSTRE

Waar woont dit beestje? De stokroosnuitkever is vooral te vinden in tuinen en parken waar stokrozen groeien. Ze leven voornamelijk op en rond deze planten, omdat de kever specifiek van stokrozen afhankelijk is.

Wat eet dit beestje? Volwassen stokroosnuitkevers voeden zich met het stuifmeel en de bladeren van de stokroos. De larven graven zich een weg door de stelen en zaden van de plant om zich te voeden.

Wie eet dit beestje? Deze kleine kevers kunnen ten prooi vallen aan vogels en andere insecten, zoals lieveheersbeestjes of spinnen. De larven worden soms opgegeten door parasitaire wespen.

Is dit beestje gevaarlijk? Voor mensen is de stokroosnuitkever ongevaarlijk. Ze richten geen directe schade aan in tuinen, behalve voor de stokroosplanten zelf.

Heeft dit beestje iets speciaals? De stokroosnuitkever leeft bijna altijd op stokrozen. De larven eten de zaden van binnenuit, de volwassen exemplaren eten de bladeren en het stuifmeel. Zo kan de kever zijn hele leven op één plant doorbrengen. 🌿

DAVID ELDERS
begrafenis & crematie

uitvaartcentrum
tegenover de nieuwe ooster

020 6252201
kruislaan 235 amsterdam
www.uitvaartcentrumelders.nl

Massagepraktijk
Helder & Holistisch

Massages
Lichaamsgerichte therapie
voor ontspanning en bewustwording

Marianne van der Staaij,
Holos @ massagetherapeut
Vergoeding mogelijk via ziektekostenverzekering

Binnenkadijk 151, 1018 ZE, Amsterdam
06 - 294 224 40
m.staay2@upemail.nl
www.praktijkhh.nl

6 dagen per week
**Maaltijden
Broodjes
Visdelicatessen**

**FRANK'S
SMOKE HOUSE**
ROKERIJ & WINKEL

Wittenburgergracht 303, Amsterdam

TANJA'S
Haarmode

Kapsalon, Haarwerken & Pruiken

U kunt bij ons online uw afspraak maken
www.tanjashaarmode.nl

Costenburgergracht 39
1018 NB Amsterdam
(020) 620 7443
info@tanjashaarmode.nl

Dinsdag t/m donderdag 08:30 tot 17:00
Donderdagavond 18:00 tot 20:30
Vrijdag 08:30 tot 19:00
Zaterdag 08:30 tot 16:00

Aleen op afspraak

beweging ontspanning

**Yoga &
Ademwerk**

Kleine groepen
Individuele aandacht

Locatie Studio Lumen · Nwe Keizersgracht 58
Info · aanmelden +31 (0)6 11 36 04 84
marietb@xs4all.nl

MARIETBAKKER.NL

TANGO

gratis proefles

Tango Argentino Amsterdam
cursussen · tangosalons

www.tangoalma.nl

Nekiye
Kleermaker
stomerij

maatwerk en reparaties

T 020 - 6815733

Derde Oosterparkstraat 26

REPAIR CAFE

Een broodrooster dat niet meer roostert,
Een lamp die niet meer wil branden,
Een cd-speler waar geen muziek meer uitkomt.
Weggooien? Mooi niet!

Repareer het in het repair café
Samen repareren...
Elke eerste woensdag van de maand, 14.00-16.30u
Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201

Repaircafe.nl **DOCK**

**BEZORGERS
GEZOCHT**

HIER

HAD UW
ADVERTENTIE
KUNNEN STAAN

Buurtblad, meneer?
vers van de pers!

ja lekker!

**Studeren
in 1018**

Een studentenkamer vinden in Amsterdam is niet eenvoudig. Dat weet Jonathan, masterstudent Classics and Ancient Civilizations aan de UvA, maar al te goed. Na een periode van onderuur op de Wittenburgergracht woont hij nu tijdelijk weer bij zijn ouders, terwijl hij druk op zoek is naar een nieuwe kamer. "Maar dat ligt niet aan mijn ouders hoor," voegt hij lachend toe, "ze zijn hele gezellige huisgenoten."

PIPPEN SARDJOE

AAN ZIJN POGINGEN om een nieuwe kamer te vinden ontbreekt het in ieder geval niet. "Ik sta ingeschreven op alle mogelijke sites: antikraak, Studentenwoningweb, Woningnet, Room, noem maar op. Ik heb zelfs alerts op Marktplaats ingesteld, want daar worden soms ook kamers aangeboden. Maar ik heb de afgelopen jaren wel geleerd dat het uiteindelijk draait om connecties, zo ben ik ook aan mijn vorige kamers gekomen. Dat was onderuur, wat niet ideaal is. Je kunt er zomaar worden uitgezet en dat brengt veel onzekerheid met zich mee."

De druk om een nieuwe kamer te vinden wordt steeds groter. "Mijn ouders zijn heel chill en laten mij mijn eigen gang gaan, maar binnenkort verhuizen ze naar Leiden en Ransdorp. Dan wordt het wel een stukkie verder fietsen naar de uni."

FOTO: BJÖRN MARTENS

'Eigenlijk komt het erop neer dat ik heel erg van verhalen hou'

Dit jaar is Jonathan begonnen aan zijn master en vertaalt hij het grootste deel van de tijd Griekse en Latijnse teksten, met maar een paar medestudenten. "De hele master bestaat uit ongeveer dertig mensen, en in mijn richting, Classics, zijn we met z'n vijven. Zo'n kleine groep werkt goed voor mij. Hierdoor móét ik wel m'n huiswerk maken, het valt dan echt wel op als je je niet hebt voorbereid." Wanneer gevraagd wordt waarom hij deze studie heeft gekozen, licht hij helemaal op. "Eigenlijk komt het erop neer dat ik heel erg van verhalen hou. Laatst lezen we een komedie vol flauwe grappen, waarvan meer dan de helft over poep ging. Het is toch cool dat waar wij nu om lachen, duizenden jaren geleden ook al grappig was? Op dit moment lezen we een tragedie waarin de wijngod Dionysus een tragediedichter uit de onderwereld wil halen. De schrijvers Euripides en Aeschylus strijden om wie terug mag komen, dit was eigenlijk een soort rap-battle. Het is toch fascinerend dat de thema's in klassieke teksten eigenlijk tijdloos zijn?"

Zorg en boosheid over plannen Artis bij omwonenden

In 2022 gaf Artis-directeur Rembrandt Sutorius de buurt een eerste inkijkje in het masterplan 2030. Dit jaar werden bewoners uitgenodigd voor twee gespreksbijeenkomsten over de plannen, stappen in een participatietraject dat mede voortvloeit uit de in januari in werking getreden Omgevingswet. Enkele plannen, waaronder een gebouw voor warmte-koudeopslag, een bovengrondse parkeergarage en de ambitie om het bezoekersaantal te laten groeien doen veel stof opwaaien in de buurt. Dat participatie vaak een hobbelig pad blijkt, ondervindt ook Artis.

JANNELIES POELSTRA

DE LANGVERWACHTE OMGEVINGSWET bundelt alle wetten regelgeving met betrekking tot onze leefomgeving – bouwen, wonen, natuur en milieu – om ruimtelijke ontwikkeling eenvoudiger, sneller en transparanter te laten verlopen. Voortaan hebben gemeenten één Omgevingsplan waarin alle bestemmingsplannen samenkomen en landelijk is er het Omgevingsloket waarin omgevingsvergunningen moeten worden aangevraagd. Participatie is een belangrijke pijler onder deze nieuwe wet. Omdat participatie maatwerk is, schrijft de wet niet voor hoe deze participatie moet plaatsvinden.

Artis-masterplan 2030

Het rijkelijk en met historisch perspectief geïllustreerde Artis-masterplan is een 'levend document', dat gaandeweg bij nieuwe ontwikkelingen aangepast kan worden. Het masterplan beschrijft de Artis-ambities op het gebied van duurzaamheid, educatie, natuurbehoud en dierenwelzijn. Het plan schetst de ruimtelijke ontwikkelingsplannen voor verschillende deelgebieden, waarover voorafgaand aan het aanvragen van een omgevingsvergunning volgens de nieuwe wet aantoonbaar participatie moet plaatsvinden.

Welke participatiestappen heeft Artis tot nu ondernomen?

In maart 2022 presenteert Artis tijdens een burenbijeenkomst haar masterplan en impressietekeningen van ruimtelijke ontwikkelingsplannen met mogelijke impact op de buurt, zoals een modulaire – makkelijk af te breken – bovengrondse parkeergarage, herprofilering van het entreegebied, openbare horeca bij de Plantage Muidersgracht, een tweede (leden)entree op de hoek van de Plantage Muidersgracht-Plantage Middenlaan, steigers voor vervoer van bezoekers per boot (Park & Sail en Train & Sail) én – in lijn met de gemeentelijke ambitie voor een aardgasvrije toekomst – energiewinning uit warmte-koudeopslag. Nu, twee jaar later, volgen participatiebijeenkomsten.

Tot veler teleurstelling blijkt de bijeenkomst op 9 juli meer informatie- dan gespreksavond. Artis presenteert ontwerptekeningen voor een bovengrondse parkeergarage met groen dak en wellicht ruimte voor dieren, een uitbreiding van het olifantenverblijf met een stal, en een combinatiegebouw voor warmte-koudeopslag (WKO) en kantoren tegenover wooncomplex Aquartis aan het Entrepotdok. Als bewoners wordt gevraagd hoe zij betrokken willen worden, zijn er suggesties voor meer bijeenkomsten, een burgerberaad en om vanuit de woning van bewoners naar Artis te kijken.

Na deze bijeenkomst gaat Artis in gesprek met bewoners en erkent Artis-directeur Sutorius: "We waren te veel aan het zenden en er was te weinig dialoog."

Op de bijeenkomst van 10 september dan ook geen lange presentaties, maar gesprekstafels, waar bewoners in gesprek kunnen gaan met de ontwerpers van het Entreegebied, het parkeerterrein en het WKO/Dienstencentrum, en waar zij 'zorgen & kritiek' en 'ideeën en suggesties' kwijt kunnen.

Appgroep De buurt van Artis ontploft

Na deze avond ontploft de door Artis gelanceerde appgroep De buurt van Artis. De app stroomt vol kritiek op het ontwerp voor een 14,4 meter hoog WKO-Dienstencentrum-gebouw en de bovengrondse parkeergarage met mogelijk eenzelfde maximale hoogte. Daarnaast vreest de buurt toenemende (verkeers)druk door de ambitie van Artis om te groeien van 1,4 naar 2 miljoen bezoekers. Ook zijn er zorgen over het voortbestaan van het Mahatma Gandhiplantsoen en over de veiligheid van de populaire zwemplek bij de Nijlpaardenbrug omdat Artis juist daar bezoekers per boot wil aanvoeren.

Bewoners hekelen 'megalomane' bouw- en groeiplannen

Als op 26 september de commissie Mobiliteit, Openbare ruimte en Water van de gemeenteraad het initiatiefvoorstel van de Partij van de Dieren, om van Artis een educatief park zonder dieren in gevangenschap te maken, bespreekt, vraagt inspreker J. van der Linden met klem 'om de pauzeknop in te drukken' voor subsidie- en vergunningaanvragen voor 'de megalomane Artis-bouwplannen' terwijl een andere bewoner schriftelijk zijn vrees uit voor toenemende druk op de buurt door grotere bezoekersaantallen.

Op 12 oktober volgt een vlammend opiniestuk in het Parool, waarin buurtbewoner Marian Dekker (voormalig PvdA gedeputeerde Utrecht en burgemeester van Zijpe) de Artisplannen in felle bewoordingen hekelt: 'Twee miljoen bezoekers naar Artis? Na de Efteling de grootste attractie van Nederland op deze postzegel in het centrum van Amsterdam? Een megalomaan plan dat geen rekening houdt met de buurt. In één woord: bizar!'

Hoe reageert Artis op deze zorgen en kritiek?

"De ontwikkeling van het WKO-Dienstencentrum is al gestart voor de invoering van de Omgevingswet. Er ligt een voorlopig ontwerp, maar we willen de ontwikkeling graag in afstemming met de buurt invullen. We zijn daarover in gesprek met o.a. het bestuur van de VvE van Aquartis. De plannen voor het entreegebied en het parkeerterrein zijn nog slechts in de initiatieffase."

Over de groei van bezoekersaantallen en de toenemende druk op de buurt

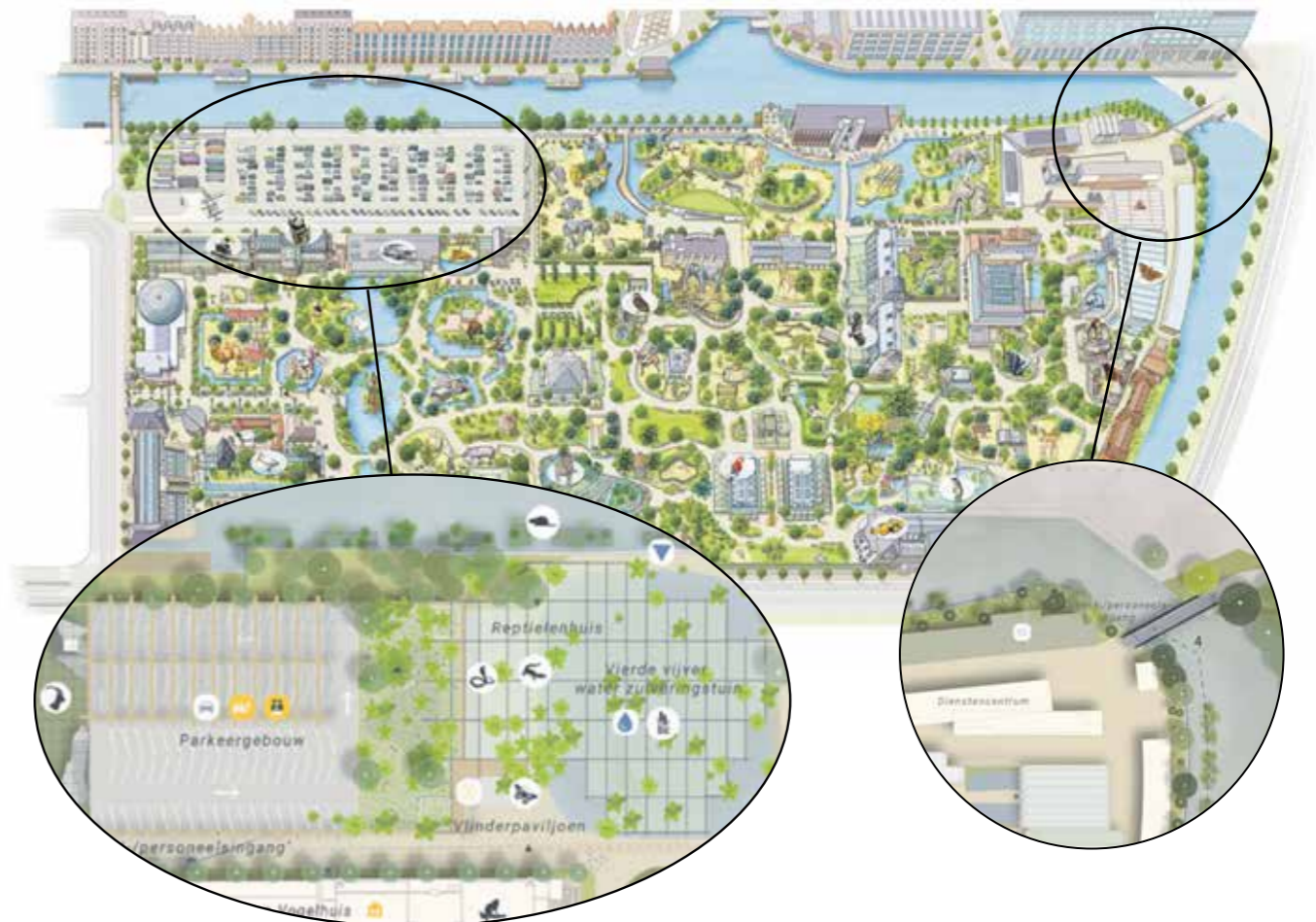
"Door het jaar heen zijn er een aantal piekdagen in bezoekersaantallen, daar willen wij absoluut niet nog meer van. We ambiëren geenszins de groei van het aantal toeristen, maar willen de groei naar 2 miljoen bezoekers halen op de rustigste dagen door het aantrekken van Amsterdamse en educatieve bezoekers. Artis is een erkende ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) zonder winstoogmerk. Onze groei-ambitie wordt ingegeven door de wens om zoveel mogelijk mensen in contact te brengen met de natuur."

Heeft Artis zich verkeken op de door de Omgevingswet vereiste participatie?

"Nee, we hechten juist veel waarde aan een open dialoog met buurtbewoners en informeren en betrekken hen al jaren bij ontwikkelingen van met name de randen van het park. Samen met onze burens zijn wij verantwoordelijk voor een groene en leefbare buurt en we begrijpen dat onze plannen invloed kunnen hebben op de leefomgeving. De nieuwe Omgevingswet vraagt om dialoog met meer verdieping en dat is ook voor Artis onontgonnen terrein."

Hoe nu verder?

Artis laat weten dat nog voor geen van de drie ontwikkelingsprojecten, WKO/Dienstencentrum, parkeerterrein en entreegebied, een omgevingsvergunning is aangevraagd en dat zij de burens zal informeren, als dat wel gebeurt. Vergunningsaanvragen moeten door deskundigen uitgebreid getoetst worden alvorens de gemeente een besluit neemt, waartegen belanghebbenden dan weer bezwaar kunnen indienen. Maar zover is het nog niet want Artis zegt eerst de komende maanden – te beginnen in november – aanvullende gespreksavonden met buurtbewoners te willen plannen.

HUIS VAN DE BUURT OOSTELIJKE EILANDEN – DE WITTE BOEI
In de Witte Boei worden verschillende activiteiten georganiseerd voor de buurt, van jong tot oud. Zie www.huisvdbuurtcentrum.amsterdam

DOCK, DE KRACHT VAN WIJ SAMEN
Welzijnsorganisatie in de buurt. Brengt talenten en mogelijkheden van buurtbewoners samen en ondersteunt waar nodig. Werkt met professionals in en vrijwilligers uit de buurt. Heeft u een leuk idee voor de buurt, of wilt u weten welke activiteiten er in de buurt zijn. De Buurtwerkers staan graag voor u klaar. Zie www.dock.nl. Of kijk op de Facebookpagina van de Witte Boei.

PLUSPUNT DE WITTE BOEI
Elke donderdag ochtend, 09:30 – 11:30 uur. Maatschappelijke dienstverlening. Voor iedereen die vragen heeft over wonen, zorg, welzijn, financiën en zelfredzaamheid kunt u bij de Pluspunten terecht. Alleen op afspraak: 020-557 33 38.

BUURTTEAM OOSTELIJKE EILANDEN
Maatschappelijke dienstverlening, individuele mantelzorg en schuldhulp. Op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 09:00 – 17:00 uur op 020-557 33 38.

BURENHULP
Altijd al iets meer willen doen voor de mensen in je directe omgeving, of op zoek naar een helpende hand bij het doen van de boodschappen of het gebruik van apparatuur als computer of telefoon? Meld je dan aan bij Burenhulp. Hulp vragers en -aanbieders kunnen zich op werkdagen tussen 09.00 uur en 17.00 uur (gratis) aanmelden via 020-557 33 38.

Boven: Jara (L) en Mireille (R)
Onder: Kwabena (L) en Rosalie (R)

Jongerenwerk: Rosalie en Kwabena

Gedurende de week zijn de jongeren in de Witte Boei welkom om samen te komen bij Rosalie en Kwabena. Er is ruimte voor het bespreken van thema's en het opzetten van bijbehorende activiteiten. We doen dit graag samen met jullie; ideeën en input zijn van harte welkom. Koken, een spel- of filmavond en de ruimte opleuken met graffiti, er is van alles mogelijk.

Rosalie richt zich ook op het project 'Strijders'. Samen met de jongeren maakt zij 'taboe-theater' en biedt workshops en trainingen aan over onderwerpen die spelen. Een methode om laagdrempelig onderwerpen op al dan niet persoonlijke manier te bespreken. Jongeren worden zo geholpen met de dingen die in hun leven spelen en creëren meer inzicht en begrip voor elkaar. Kwabena biedt verder coaching aan om jongens te onder-

steunen bij bv. school of het vinden van een baan. Voor alle jongeren zijn er studiomworkshops, gericht op talentontwikkeling.

Buurtwerk: Jara en Mireille

In september zijn Jara en Mireille als buurtwerkers gestart in de Witte Boei. Elke dag is één van de buurtwerkers aanwezig. Naast de vaste activiteiten die er aangeboden worden, staat het team open voor nieuwe ideeën en nieuw aanbod. Wil je iets organiseren, heb je een leuk idee: kom langs in de Witte Boei of mail ons!

Als team heten wij bewoners van alle leeftijden van harte welkom in de Witte Boei en zien we uit naar een ontmoeting!

Huis van de buurt De Witte Boei

Er zijn nog veel meer activiteiten die georganiseerd worden door onze partners. Kijk voor het volledige overzicht op huisvdbuurtcentrum.amsterdam of kom langs op de Witte Boei.

Adres: Kleine Wittenburgerstraat 201
Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 22.00 uur
Telefoon: 020-622 3879

DOCK-activiteiten:

MAANDAG

14.00–16.00 digitaal spreekuur, elke 2e en 4e van de maand, vrije inloop.
18.00–19.30 Buurtrestaurant (op inschrijving) €5,-

DINSDAG

11.00–13.00 Ouderensoos, €1,50
13.00–14.00 Buurtsoep, €1,- op = op
19.30–21.00 Taal en Koffie, oefenen met de Nederlandse taal

Mogelijke huurverlaging voor huurwoning met een slecht energielabel

Met de invoering van de wet betaalbare huur op 1 juli 2024 is er een hoop veranderd voor huurders. Eén van de wijzigingen is het nieuwe woningwaarderingssysteem (WWS), ook wel bekend als de puntentelling. Het WWS bepaalt de maximale huurprijs van de woning aan de hand van onder andere de (netto) oppervlakte van de woning, de keuken, het sanitair, de buitenruimte, de WOZ-waarde en het energielabel.

Woningen met een slecht energielabel krijgen sinds 1 juli 2024 aftrekpunten. Hierdoor kan het puntenaantal en daarmee de maximale

huurprijs van je woning dalen. Een E-, F- of G-label levert nu aftrekpunten op.

Naast een nieuwe waardering van de energielabels is er nog meer veranderd in de puntentelling. Hierdoor kan je woning op punten meer waard zijn geworden, ondanks de aftrek voor het slechte label. Bijvoorbeeld door een hogere waardering van de WOZ.

Hulp nodig?

Heb je hulp nodig bij het maken van een puntentelling, het voorstel aan de verhuurder of de procedure bij de Huurcommissie? Neem dan contact op met !WOON. Wij helpen je graag bij het berekenen van de maximale huurprijs en, als de huur te hoog is, bij het verlagen van de huurprijs.

Contact

Voor alle vragen over huren en wonen kunt u elke woensdagmiddag van 15-17 uur terecht op ons woonsprekuur in de Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201. Bellen of mailen op 020 5230 110 | centrum@wooninfo.nl | www.wooninfo.nl. Zie ook cursus.wooninfo.nl en wooninfo.nl/agenda

Judit Meijer, uitvaartbegeleider bij Atente

'Een mooie uitvaart organiseren geeft voldoening'

Op een zonnige zondagochtend maak ik kennis met uitvaartbegeleider Judit Meijer. We hebben afgesproken op Zorgvlied, de begraafplaats langs de Amstel die ingericht is in de stijl van een Engelse landschapstuin. Ik wandel met Judit over de oude begraafplaats naar de bloemenpluktuin waarvan zij de initiatiefnemer is.

TEKST EN BEELD: ELISABETH VAN DORP

JUDIT VERTELT DAT ze eerst jarenlang impresario voor musici en theatergroepen was. "Ik organiseerde optredens en alles wat daarbij komt kijken. Op een gegeven moment wilde ik iets anders. Ik zocht werk waarin ik mijn belangstelling voor mensen en het goed plannen en organiseren kan uitlevens en dat is de uitvaartbranche geworden. Ik vind het fijn om creatief en inventief te zijn en daar is in dit werk veel ruimte voor. Samen met de nabestaanden zorg ik voor een passend afscheid waarbij ik allerlei mogelijkheden kan aandragen, bijvoorbeeld de door mijzelf ontwikkelde 'Rollentando'. Met deze demontabele rollerbank kan de familie de kist of de baar met de overledene in de eigen auto vervoeren. Dit bespaart kosten, maar heeft vooral ook een intieme betekenis voor de nabestaanden."

"Vroeger kwamen mannen in zwarte pakken, kraaien genoemd, in actie en veel van de rituelen in het uitvaartdraaiboek stonden vast. Zo hoeft het nu niet meer. Het klinkt misschien

vreemd, maar sinds de uitvaart in 1994 van horecaondernemer Manfred Langer van discotheek de iT is er veel veranderd. Zijn stoet met roze Chevrolet, twintig witte rouwwagens en de extravagante geklede travestieten haalden zelfs het NOS-journaal. Daarna is er veel meer mogelijk geworden."

"Ik heb me aangesloten bij het Netwerk Uitvaartvernieuwers en daar wisselen we nieuwe ideeën uit en bespreken wij de wensen waar klanten zelf mee komen. Zo ben ik begonnen met het organiseren van wandelingen in de natuur in de omgeving van Amsterdam, voor gelijkgestemde mensen die iemand hebben verloren. Ik merkte dat er behoefte is aan samenzijn en herkenning van de gevoelens

die je beleeft wanneer een dierbare is overleden. Er hoeft tijdens het wandelen niet altijd veel gezegd te worden, maar het kan wel. Er gaat een heilende werking vanuit. Ook heb ik een bloemenpluktuin geïnitieerd op begraafplaats Zorgvlied, waar bezoekers wilde bloemen mogen plukken." "Op de zesde werkdag na het overlijden moet een overledene zijn begraven of gecremeerd en ik zorg dat alles in rust en goed overleg wordt geregeld. Een goede uitvaart realiseren geeft voldoening." 🌸

Buurtpuzzel #63

DOOR: BJÖRN MARTENS

Prijzuraag

In de vorige puzzel (1018-Magazine #62) zochten we naar 'doorkijkjes' die te vinden zijn vanaf de Ravenwerf naar de Kattenburgerkade. De Kattenburgergracht naar de Wittenburgerkade, De Oostenburgermiddenstraat naar de Dijksgracht/Wittenburgervaart en de Keerwal richting het Funenpark. Tijmen van der Poel stuurde ons de juiste coördinaten en is de winnaar.

KLEINE LETTERTJES
Over de uitslag kan worden gecorrespondeerd, maar dat verandert de uitslag niet. Medewerkers van 1018-Magazine en hun huisgenoten zijn van deelname uitgesloten. De winnaar wordt met voor- en achternaam in het volgende nummer genoemd, maar zonder adres. Per jaar kan dezelfde persoon maar éénmaal winnaar zijn.

Kunstwerken. Groot en zwaar, lichtig en kleurrijk, traditioneel of abstract. De wijk staat vol met kunstwerken. Voor deze buurtpuzzel selecteerden we er vijf. Heb jij een idee waar deze werken te bewonderen zijn?

Reacties op de puzzel, voorzien van naam en adres kunnen worden verstuurd naar: 1018@bybjornmartens.com. Uiterste inzending is 10 november 2024 (twee weken na verschijning)

De fotograaf zal op basis van juistheid, volledigheid en originaliteit uit de inzendingen een winnaar kiezen. De prijs is een boekenbon van € 20,-.

Met zijn zessen zitten we aan de Nieuwe Achtergracht, genietend van het uurtje vrij tussen colleges en werkgroepen op waarschijnlijk de laatste warme dag van het jaar.

“Heel fijn dat de Soapoli zo dicht bij de UvA zit. Ben ik elke keer weer blij mee.”

“Laat jij je zo vaak testen dan?”

“Ja, ik ben polyamoreus. Mijn twee vriendjes en vriendinnetje spoken ook heel wat uit. Dus ja, ik laat me regelmatig testen.”

“Heb je dan ook wel eens wat?”

“Soms, tijdens Dry January is zo’n kuurtje niet zo erg.”

“Ik heb me nog nooit laten testen.”

“Ik wel heel vaak, maar heb nooit wat gehad.”

“Nou, daar hoeft je helemaal niet trots op te zijn hoor, betekent gewoon dat je weinig seks hebt en met mensen die ook weinig seks hebben.”

“Ik ben al boven de 25, ik mag nooit een afspraak maken.”

“Nee, je moet gewoon een beetje overdrijven bij die vragenlijst. Ik zeg altijd dat ik onveilige anale seks heb gehad met wisselende contacten in Afrika. Ik ben altijd gelijk aan de beurt.”

“Nou ik vind niet dat je de GGD zo mag belasten. Je moet eerlijk zijn, dan bepalen zij wel of je een test nodig hebt of niet.”

“Wat denken jullie ervan dat ze niet meer testen op chlamydia?”

“Ja, fantastisch. Net zoals met corona moet het ooit eens klaar zijn met dat overmatige testen. Chlamydia is gewoon een verkoudheid.”

“Jij hebt zeker nog nooit chlamydia gehad.”

“Maar de gedachte dat de meeste mensen er geen last van hebben en dat het dan maar gewoon soms bij mensen opkomt, vind ik wel zorgelijk. Dan zullen er heel wat relaties gaan klappen als chlamydia verborgen gemaskerd de slaapkamer penetreert.”

“Mensen moeten ook gewoon condooms gebruiken!”

“Pfff, ik vind condooms zo jaren tachtig.”

“Ja, en het is seksistisch. Als je het allemaal veilig wilt doen worden vrouwen niet meer gelikt. En ik weet niet of er een levende ziel bestaat die wel eens een beflapje gebruikt heeft, laat staan weet waar je het kan kopen.”

“Ja, maar de Soapoli kan het toch niet aan als iedereen maar een beetje onveilig ligt te vrijen.”

“Ja, de capaciteit moet natuurlijk omhoog. En die vragenlijst moet weg. Gewoon iedereen die wil, moet zich gewoon makkelijk, snel, anoniem kunnen laten testen.”

“Ja, maar dan betalen dus alle mensen die nooit seks hebben mee aan de problemen van de mensen die wel seks hebben. Dat vind ik niet eerlijk. Mensen die veel seks hebben, hoeft je toch geen medelijden mee te hebben.”

“Je bent gewoon jaloers dat je nooit een soa hebt gehad.” 🍷

Geef me je hand Marcos

Buurtbewoners geven fotograaf Maria Heijndael hun hand en ondertussen vertellen ze haar hun verhaal. Deze keer verwacht ze Marcos, maar opeens komen er maar liefst drie gezellige mensen binnen: een trotse vader met zijn twee dochters. Een supergoed idee, want de meiden helpen hun vader heel lief en cordaat met het vinden van een goeie pose en met het ophalen van een vergeten herinnering.

Een jaar of tien geleden was er iets mis met mijn vingers, ik kon ze niet meer goed bewegen. De coassistent vertelde me dat ik een behandeling nodig had, waarbij ik een half jaar mijn hand niet kon gebruiken. Dat ging me te ver. Hoe kon ik zo lang mijn winkel runnen met maar één hand? Dus ik protesteerde. Er werd mij gezegd dat het alternatief een amputatie van mijn vinger was. Ze dachten dat ik door deze boodschap wel van gedachten zou veranderen maar ik zei: “Doe dat dan maar!”

Geschrokken van mijn reactie werd er overlegd met de arts en toen bleek er toch iets korters mogelijk met gips. Toen was ik maar een paar weken onthand en hoefde ik mijn werk niet in de steek te laten.

Wat mijn winkel betreft: ik geef altijd. Als ze vanuit de buurt komen vragen of ik wil sponsoren, dan zeg ik altijd ja. Bijvoorbeeld bij de maaltijd in het Funenpark. Dan help ik ook zelf met koffie en zo. Dat vind ik gewoon heel erg leuk. 🍷

TEKST EN BEELD: MARIA HEIJNDAEL

geef me je hand

Marcos

